

INFORME 2/2021

CONSORCI
D'EDUCACIÓ
DE BARCELONA
GESTIÓ ECONÒMICA
DELS CENTRES
DOCENTS PÚBLICS,
EXERCICI 2018

INFORME 2/2021

**CONSORCI
D'EDUCACIÓ
DE BARCELONA**
GESTIÓ ECONÒMICA
DELS CENTRES
DOCENTS PÚBLICS,
EXERCICI 2018

Edició: març de 2021

Document electrònic etiquetat per a persones amb discapacitat visual

Pàgines en blanc inserides per facilitar la impressió a doble cara

Autor i editor:

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Via Laietana, 60
08003 Barcelona
Tel. +34 93 270 11 61
sindicatura@sindicatura.cat
www.sindicatura.cat

Publicació subjecta a dipòsit legal d'acord amb el que preveu el Reial decret 635/2015, del 10 de juliol

ÍNDEX

ABREVIACIONS.....	7
1. INTRODUCCIÓ	9
1.1. INFORME.....	9
1.1.1. Objecte i abast	9
1.1.2. Metodologia.....	9
1.2. ENS FISCALITZAT	10
1.2.1. El Consorci d'Educació de Barcelona.....	10
1.2.2. Centres docents públics gestionats pel Consorci d'Educació de Barcelona	11
1.2.3. Normativa	12
2. FISCALITZACIÓ	13
2.1. ASPECTES GENERALS.....	13
2.2. MOSTRA DE CENTRES	16
2.3. PRESSUPOST.....	18
2.4. GESTIÓ DELS INGRESSOS	20
2.4.1. Aportació del CEB als centres per a despeses de funcionament	20
2.4.2. Altres transferències i subvencions.....	22
2.4.3. Ingressos per matrícula.....	22
2.4.4. Ingressos per cessió d'ús d'espais	24
2.4.5. Ingressos per convenis i activitats de formació externes	25
2.4.6. Altres ingressos	26
2.5. GESTIÓ DE LES DESPESES	26
2.5.1. Indemnitzacions i dietes per raó de servei.....	31
2.5.2. Assegurances.....	32
2.5.3. Inventari	32
2.6. GESTIÓ DE LA TRESORERIA	33
2.6.1. Comptes bancaris	33
2.6.2. Caixa en efectiu.....	35
2.7. OPERACIONS NO PRESSUPOSTÀRIES	35
2.8. GESTIÓ D'ACTIVITATS ESPECÍFIQUES	36
2.8.1. Adquisició o subministrament de material escolar per a l'alumnat.....	36
2.8.2. Excursions, sortides, colònies i activitats assimilades	38
2.8.3. Bar cantina	39
2.9. ROMANENT DE TRESORERIA.....	39

2.10. CONTRACTACIÓ	40
3. CONCLUSIONS	45
3.1. OBSERVACIONS.....	45
3.2. RECOMANACIONS.....	49
4. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS.....	50
4.1. AL·LEGACIONS REBUDES.....	50
4.2. TRACTAMENT DE LES AL·LEGACIONS	55
APROVACIÓ DE L'INFORME.....	55

ABREVIACIONS

AMPA	Associació de Mares i Pares d'Alumnes
CEB	Consorti d'Educació de Barcelona
Decret 102/2010	Decret 102/2010, del 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius
ESO	Ensenyament secundari obligatori
IRPF	Impost sobre la renda de les persones físiques
IVA	Impost sobre el valor afegit
LCSP	Llei 9/2017, del 8 de novembre, de contractes del sector públic
LEC	Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació
M€	Milions d'euros
NOFC	Normes d'organització i funcionament del centre
SAGA	Sistema d'administració i gestió acadèmica
TRLCSP	Text refós de la Llei de contractes del sector públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 3/2011, del 14 de novembre

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INFORME

1.1.1. Objecte i abast

La Sindicatura de Comptes, com a òrgan fiscalitzador del sector públic de Catalunya, d'acord amb la normativa vigent i en compliment del seu Programa anual d'activitats, ha emès aquest informe de fiscalització de la gestió econòmica dels centres docents públics de la ciutat de Barcelona, els quals depenen del Consorci d'Educació de Barcelona (CEB) d'acord amb la Llei 22/1998, del 30 de novembre, de la Carta municipal de Barcelona i amb el Decret 84/2002, del 5 de febrer, de constitució del CEB.

L'objecte de la fiscalització ha estat l'anàlisi dels ingressos i les despeses de gestió descentralitzada i del compliment de la normativa aplicable en la matèria pels centres docents públics dependents del CEB.¹

Encara que l'àmbit temporal d'aquest informe ha estat l'exercici 2018, quan s'ha considerat necessari per completar el treball, s'ha ampliat a períodes anteriors i posteriors.

Les conclusions de l'informe inclouen les observacions més significatives, els incompliments normatius detectats i les recomanacions sobre les millores en la gestió econòmica dels centres docents en alguns dels aspectes que s'han posat de manifest durant la realització del treball.

1.1.2. Metodologia

El treball de fiscalització s'ha dut a terme d'acord amb els principis i normes internacionals de fiscalització del sector públic generalment acceptats i ha inclòs totes aquelles proves, de compliment i substantives, que s'han considerat necessàries per obtenir evidències suficients i adients per poder expressar les conclusions que s'exposen en l'informe.

Per a la realització del treball, la Sindicatura va sol·licitar al CEB un detall individualitzat dels ingressos i les despeses liquidats l'exercici 2018 dels 295 centres que en depenien. El treball de fiscalització s'ha realitzat sobre una mostra de 12 centres (vegeu l'apartat 2.2).

El treball s'ha desenvolupat en dues fases. En la primera fase es van obtenir els detalls dels diferents conceptes pressupostaris i informació sobre la gestió econòmica a través d'un

1. En l'informe 25/2014 la Sindicatura va fiscalitzar la gestió dels centres docents públics gestionats pel Departament d'Educació (els centres públics de Catalunya excepte els de la ciutat de Barcelona).

qüestionari tramès als centres. En la segona fase es van realitzar validacions mitjançant l'obtenció d'informació, documentació suport i la realització de visites als centres.² També es van enviar cartes de confirmació a les entitats financeres amb què operaven els centres de la mostra. El treball ha inclòs també la fiscalització de les operacions no pressupostàries.

No ha estat objecte de fiscalització el compliment per part dels centres dels requeriments exigits per determinades subvencions finalistes, com per exemple les derivades del programa de formació i inserció del Departament d'Educació, del programa de formació ocupacional B-MINCOME de l'Ajuntament de Barcelona i d'altres programes específics. Les observacions sobre algunes despeses d'aquests programes revisades en el curs del treball s'inclouen en els apartats corresponents de l'informe.

Així mateix, s'han revisat els informes de control realitzats per empreses d'auditoria externa per encàrrec del CEB a dos centres de la mostra.

Atès que l'objectiu de l'informe és analitzar la gestió econòmica dels centres docents en conjunt i detectar aspectes de millora que poden ser d'aplicació a qualsevol centre del sistema, s'ha considerat oportú no especificar els centres docents en els quals s'han observat els diferents aspectes que es posen de manifest en l'informe.

1.2. ENS FISCALITZAT

1.2.1. El Consorci d'Educació de Barcelona

El CEB és un ens públic de caràcter associatiu, creat per l'article 61.7 de la Llei 22/1998, del 30 de desembre, de la Carta municipal de Barcelona, integrat per la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona per a la gestió conjunta de les funcions, les activitats i els serveis en matèria educativa establerts en els articles 123 i 124 de la Llei esmentada.

Mitjançant el Decret 84/2002, del 5 de febrer, de la Presidència de la Generalitat, es va constituir el CEB i se'n van aprovar els estatuts. La disposició transitòria primera d'aquest Decret estableix que el procés d'assumpció de les funcions de gestió atribuïdes per la Carta municipal al CEB s'havia de completar abans de l'1 de setembre del 2006. No obstant això, el traspàs de la gestió dels centres educatius públics de la ciutat de Barcelona es va fer l'any 2009 en aplicació de l'Acord del Govern 218/2008, del 16 de desembre, en virtut del qual el CEB va acceptar i assumir les competències de gestió dels centres públics d'educació infantil, primària, secundària obligatòria i postobligatòria, de règim especial i de persones adultes, amb excepció de la gestió de les escoles bressol municipals i del Conservatori i les

2. Es van fer visites a set centres. A causa de la situació generada per la pandèmia del covid-19 no es van poder fer visites a la resta de centres.

escoles municipals de música.³ També va assumir la gestió de tots els centres educatius dependents del Departament d'Educació amb seu a la ciutat de Barcelona, amb l'excepció de l'Institut Obert de Catalunya.⁴

Per donar compliment a la Llei 40/2015, de l'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, s'hauria d'haver modificat la Llei de la Carta municipal de Barcelona i, posteriorment, els Estatuts del CEB per adaptar-los al contingut d'aquesta llei, incloent-hi, entre altres aspectes, l'Administració pública d'adscripció. El 30 de novembre del 2020 ni la Carta municipal de Barcelona ni els Estatuts del CEB no havien estat modificats.

1.2.2. Centres docents públics gestionats pel Consorci d'Educació de Barcelona

La població objecte d'estudi ha estat de 295 centres (264 titularitat del Departament d'Educació i 31 de titularitat de l'Ajuntament de Barcelona), en els quals hi havia 126.822 alumnes el curs 2017-2018. No han estat inclosos dins la població objecte d'estudi aquells centres que, malgrat estar adscrits al CEB per la seva ubicació territorial, no són de titularitat de l'Ajuntament de Barcelona o del Departament d'Educació, i la seva relació amb el CEB es regula mitjançant convenis de col·laboració.

Les obligacions reconegudes en l'exercici 2018 pels 295 centres objecte d'estudi van ser de 66,70 M€. Cal tenir en compte que el CEB abona als proveïdors les despeses de neteja, aigua i energia dels centres d'ensenyament primari de titularitat municipal i del Departament, i dels d'educació secundària de titularitat municipal.

En el quadre 1 es presenta una estratificació dels centres segons l'import de les obligacions reconegudes.

Quadre 1. Estratificació de centres segons l'import de les obligacions reconegudes

Obligacions reconegudes	Escoles, instituts i instituts escola	Altres centres	Total centres
Superiors a 1.000.000€	2	2	4
Entre 500.000€ i 1.000.000€	19	2	21
Entre 300.000€ i 500.000€	40	1	41
Entre 100.000€ i 300.000€	148	10	158
Inferiors a 100.000€	41	30	71
Total	250	45	295

Font: Elaboració pròpia.

Nota: Altres centres inclou els centres de formació d'adults, les escoles oficials d'idiomes, els centres d'educació especial i els centres on s'imparteixen ensenyaments d'arts plàstiques i disseny.

3. La gestió de les escoles bressol municipals i del Conservatori i les escoles municipals de música correspon a l'Ajuntament de Barcelona.

4. La gestió de l'Institut Obert de Catalunya correspon al Departament d'Educació.

1.2.3. Normativa

El CEB no disposava de cap manual específic per als centres de titularitat municipal i aplicava la normativa del Departament.

La principal normativa que regula la gestió econòmica dels centres docents públics és la següent:

- Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació (LEC).
- Decret 155/2010, del 2 de novembre, de la direcció dels centres educatius públics i del personal directiu professional docent.
- Decret 102/2010, del 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius (Decret 102/2010).
- Decret 160/1996, del 14 de maig, pel qual es regula el servei escolar de menjador als centres docents públics de titularitat del Departament d'Ensenyament.
- Decret 235/1989, del 12 de setembre, pel qual es regula el procediment per dur a terme l'autonomia de gestió econòmica dels centres públics no universitaris del Departament d'Ensenyament.
- Ordre del 16 de gener de 1990, d'autonomia de gestió econòmica dels centres docents públics dependents del Departament d'Ensenyament.
- Ordre del 7 d'abril de 1983, per la qual es regulen l'establiment i el funcionament de cantines en centres públics d'ensenyament mitjà de Catalunya.
- Resolució del 20 de juny del 2018, per la qual s'aproven els documents per a l'organització i la gestió dels centres per al curs 2018-2019.
- Resolució del 22 de juny del 2017, per la qual s'aproven els documents per a l'organització i la gestió dels centres per al curs 2017-2018.
- Resolució del CEB, del 19 de febrer de 2010, per la qual es dona publicitat a l'Acord del Consell de Direcció relatiu a l'aprovació de les instruccions per a la gestió de l'ús social de les instal·lacions dels centres públics dependents del CEB.
- Instrucció 2/2015, del 7 d'octubre del 2015, de la Secretaria General del Departament d'Ensenyament, per a la tramitació de col·laboracions en l'àmbit del Departament d'Ensenyament.
- Instrucció 1/2014, del 20 de juny del 2014, de la Secretaria General del Departament d'Ensenyament, relativa a la gestió econòmica dels centres educatius públics del Departament d'Ensenyament.

El fet que no hi hagi una única norma i que algunes d'elles estiguin parcialment derogades en dificulta l'aplicació per part dels centres. Per facilitar la tasca docent dels centres, cada curs escolar el Departament d'Educació aprova el document *Gestió econòmica, acadèmica i administrativa del centre. Registre d'alumnes*.

El 20 de juny del 2014, la secretària general del Departament va dictar la Instrucció 1/2014, relativa a la gestió econòmica dels centres educatius públics del Departament d'Ensenyament, amb la finalitat d'oferir als centres educatius un recull de totes les qüestions que els afecten en l'àmbit de la gestió econòmica i de facilitar el desenvolupament de la seva tasca d'acord amb la normativa vigent. Amb posterioritat a l'exercici 2018 ha estat aprovada la Instrucció 3/2019, del 15 d'octubre del 2019.

L'article 99 de la LEC estableix que la gestió dels centres públics és responsabilitat de la direcció de cada centre i que l'autonomia comprèn, amb les limitacions aplicables en cada cas, la gestió del professorat, del personal d'atenció educativa i del personal d'administració i serveis; l'adquisició i la contractació de béns i serveis; la distribució i l'ús dels recursos econòmics del centre; el manteniment i la millora del centre, en el cas dels centres que imparteixen educació secundària, i l'obtenció, o l'acceptació, si escau, de recursos econòmics i materials addicionals.

2. FISCALITZACIÓ

2.1. ASPECTES GENERALS

Els centres docents s'han de dotar d'unes Normes d'organització i funcionament del centre (NOFC) l'aprovació de les quals correspon al Consell Escolar.⁵ L'article 19 del Decret 102/2010, del 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, estableix el contingut que han de tenir les NOFC.

Per a cada un dels centres de la mostra es van obtenir les NOFC i s'ha verificat que el contingut s'adeqüi al que preveu la normativa. S'ha observat que les NOFC d'un centre no estaven adaptades al contingut mínim que detalla la normativa vigent.

L'article 103 de la LEC estableix que la gestió econòmica dels centres docents públics de la Generalitat s'ha d'ajustar als principis d'eficàcia, d'eficiència, d'economia i de caixa i

5. El Consell Escolar del centre és l'òrgan col·legiat de participació de la comunitat escolar en el govern del centre. Hi ha representats tots els col·lectius que intervenen en la comunitat educativa: direcció, professors, alumnes, pares i mares d'alumnes, i personal d'administració i serveis. En els centres públics, la funció principal del Consell Escolar és debatre i aprovar, entre d'altres, el projecte educatiu, el pla i la memòria anual del centre, i el pressupost.

pressupost únics, i s'ha de sotmetre al principi de pressupost inicial anivellat en la previsió d'ingressos i despeses, i al principi de retiment de comptes. No s'han obtingut dades del pressupost inicial de catorze centres i tres centres van presentar el pressupost de l'exercici 2018 no anivellat.

D'acord amb la LEC, el director representa en el centre l'administració que n'és la titular, és responsable de l'organització, el funcionament i l'administració del centre, n'exerceix la direcció pedagògica i és el cap de tot el personal. En relació amb l'organització i la gestió econòmica del centre, li correspon impulsar l'elaboració i l'aprovació de les NOFC i dirigir-ne l'aplicació; assegurar la custòdia de la documentació administrativa pel secretari del centre; autoritzar les despeses i ordenar els pagaments d'acord amb el pressupost aprovat; contractar béns i serveis dins els límits establerts per l'administració educativa i actuar com a òrgan de contractació, i dirigir i gestionar el personal del centre per garantir que compleix les seves funcions. La competència i la responsabilitat de la gestió econòmica corresponen a la direcció del centre.

D'acord amb el Decret 102/2010, el secretari és nomenat pel director entre el professorat destinat al centre, com a mínim per un curs escolar, i li corresponen les funcions que li delegui o encarregui la direcció, preferentment en l'àmbit de la gestió econòmica, documental, dels recursos materials i de la conservació o manteniment de les instal·lacions, d'acord amb el que prevegi el projecte de direcció i s'incorpori a les normes d'organització i funcionament del centre.

D'acord amb la LEC, són objecte de la gestió econòmica dels centres:

- Les assignacions als centres amb càrrec als pressupostos de la Generalitat i, si s'escau, les procedents d'altres administracions públiques per a atendre despeses derivades de l'activitat dels centres.
- Les quantitats obtingudes per la prestació de serveis gravats per preus públics, quan es determini per reglament.
- Els ingressos obtinguts per la venda de productes generats per l'activitat normal del centre i per la venda de material i mobiliari obsolet o deteriorat que, d'acord amb el que s'estableixi per reglament, hagi de ser substituït.
- La part que correspon a cada centre dels ingressos derivats de l'ús de les instal·lacions, els immobles i el material assignats als centres de secundària, i també, d'acord amb la reglamentació corresponent, als de primària.
- Les quantitats i les rendes provinents de donacions o de llegats fets al centre amb finalitat docent, sense perjudici de les competències en aquesta matèria del departament competent en matèria de finances.

Els ingressos assignats als centres són de lliure disposició, llevat dels assignats amb caràcter finalista. Els centres poden incorporar els romanents dels ingressos de lliure disposició al pressupost de l'exercici següent.

Els centres no poden en cap cas destinar ingressos a satisfer obligacions derivades de compromisos de caràcter laboral, que la direcció del centre no pot subscriure ni autoritzar.⁶

D'acord amb el Decret 102/2010, el CEB assessora les direccions dels centres en l'execució de la gestió econòmica i, conjuntament amb el Departament d'Educació i el departament competent en economia i finances, determina el model comptable, el pla de comptes, els destinataris de la informació comptable, els documents acreditatius de la gestió econòmica i el procediment per acreditar davant l'Administració l'aprovació de la liquidació del pressupost anual, sens perjudici de les actuacions posteriors que corresponguin a la Intervenció General i a la Sindicatura de Comptes, en l'àmbit de les competències respectives.

El Departament d'Educació ha desenvolupat un programari específic per a la gestió econòmica dels centres docents anomenat Esfera. El programari s'ha implementat tant en els centres educatius dependents del Departament d'Educació com en els de titularitat municipal. Aquest sistema permet gestionar els plans d'estudis, la matrícula de l'alumnat, la distribució dels currículums, l'avaluació, l'emissió d'informes i certificats oficials, els processos administratius i la gestió econòmica dels centres. Aquest programari ha substituït l'anterior, anomenat Sistema d'administració i gestió acadèmica (SAGA). No obstant això, durant l'exercici 2018 gran part dels centres docents seguien utilitzant per a la gestió acadèmica el programari SAGA.⁷ D'altra banda, durant l'exercici 2018 hi havia disset centres docents que no utilitzaven el programari Esfera per a la gestió econòmica perquè feien servir el programari Agilmic (programari utilitzat pels centres de titularitat municipal amb anterioritat a la implantació d'Esfera) o altres sistemes de registre. Els disset centres eren de titularitat municipal i durant el 2019 van fer el canvi al programari Esfera.

En les visites als centres es va constatar que en alguns casos hi havia un coneixement insuficient del programari Esfera, que era percebut com una eina complicada d'utilitzar per personal no especialitzat en gestió econòmica.

Cada centre ha de tenir els llibres comptables següents:

- Llibre de compte bancari, en el qual s'han d'anotar, un a un, tots els moviments

6. Les retribucions del personal dels centres és abonada pel Departament d'Ensenyament (personal dels centres de titularitat de la Generalitat) o pel CEB (personal dels centres de titularitat municipal).

7. En matèria de gestió acadèmica, el desplegament d'Esfera, que substitueix progressivament el programari SAGA, es va iniciar el curs 2016-2017 a l'educació primària, el curs 2018-2019 a l'ensenyament secundari obligatori (ESO) i a batxillerat, i s'ha de completar en la resta d'ensenyaments en els cursos següents.

d'ingressos i de disposició de fons que es facin en el corresponent compte bancari del centre.

- Llibre de caixa, en el qual s'han d'anotar, un a un, tots els moviments de cobraments i pagaments que es facin en la caixa de diners en efectiu del centre.
- Llibre diari d'operacions, en el qual s'han d'anotar, una a una, amb indicació, si escau, de la partida pressupostària que correspongui, les operacions següents: els compromisos de despesa, els pagaments efectuats, els ingressos previstos i els ingressos rebuts.
- Llibre de rendes públiques, en el qual s'han d'anotar, un a un, tots els moviments d'ingressos que es facin en el centre.
- Llibre de despeses, en el qual s'han d'anotar, un a un, tots els moviments de despesa que es facin en el centre.

El termini que el director del centre ha de custodiar els originals de les factures, rebuts o documentació que acreditin la legalitat dels ingressos i la justificació de la despesa realitzada és de sis anys des de la data de remissió als òrgans de control. Un dels centres de la mostra custodiava la documentació per un termini inferior als sis anys.

2.2. MOSTRA DE CENTRES

Es va seleccionar una mostra de dotze centres escollits de la forma següent: set centres amb obligacions reconegudes superiors a 500.000 €, escollits sis d'ells de forma aleatòria i un a criteri de l'auditor, i cinc centres amb obligacions reconegudes entre 100.000 € i 500.000 € escollits de forma aleatòria.

Dels dotze centres, nou són centres titularitat del Departament d'Educació i tres de titularitat de l'Ajuntament de Barcelona.

En el quadre 2 es presenten les dades d'alumnes del curs 2017-2018 dels dotze centres de la mostra i en el quadre 3 se'n presenten les dades econòmiques de l'exercici 2018. Nou centres de la mostra utilitzaven el programa Esfera i tres centres utilitzaven el programa Agilmic.

Els drets liquidats totals dels centres que integren la mostra van ser de 7,98 M€ i les obligacions reconegudes, de 7,81 M€. Dels ingressos, els més rellevants són les transferències del CEB, que representen el 37,13% del total; les transferències d'alumnes per drets de matrícula o inscripcions, un 25,19%, i les transferències de famílies per aportacions als centres, un 16,97%. De les despeses, les més importants són les d'organització de reunions,

conferències i cursos, que representen un 17,60% del total; les de material ordinari no inventariable, un 13,32%, i les de neteja i sanejament, un 11,29%. Cal tenir en compte, com s'assenyala al llarg de l'informe, que el tractament comptable que els centres fan de determinades transaccions no és uniforme, fet que fa que les xifres d'ingressos i despeses líquids no siguin totalment homogènies.

Quadre 2. Centres docents de la mostra. Alumnes

Centre	Ensenyament secundari obligatori	Batxillerat	Formació professional	Ensenyaments d'idiomes	Altres ensenyaments	Total
1	476	266	0	0	0	742
2	0	0	1.765	0	33	1.798
3	0	200	493	0	0	693
4	232	113	522	0	0	867
5	0	0	1.509	0	0	1.509
6	0	213	2.351	0	66	2.630
7	56	46	366	0	33	501
8	0	132	154	0	0	286
9	0	0	638	0	0	638
10	315	116	0	0	0	431
11	342	117	0	0	0	459
12	0	0	0	8.590	0	8.590
Total	1.421	1.203	7.798	8.590	132	19.144

Font: Elaboració pròpia.

Quadre 3. Centres docents de la mostra. Dades econòmiques

Centre	Pressupost d'ingressos	Drets liquidats	Cobraments	Pressupost de despeses	Obligacions reconegudes	Pagaments
1	685.156	461.567	461.567	685.156	569.241	498.834
2	2.075.795	1.077.622	1.071.230	2.075.795	1.127.633	1.123.023
3	991.785	890.316	886.928	991.785	891.301	728.389
4	527.700	741.060	679.749	527.700	542.054	445.845
5	1.423.482	914.498	855.031	1.423.482	927.735	850.452
6	2.659.782	1.524.311	1.404.622	2.659.782	1.371.585	1.492.485
7	397.200	228.536	233.388	397.200	221.110	208.208
8	249.758	223.855	223.855	244.212	229.904	159.220
9	475.819	286.138	286.138	475.819	274.698	261.753
10	200.450	107.076	107.076	200.450	111.828	127.891
11	187.432	155.147	139.650	187.432	150.646	164.768
12	1.489.085	1.365.099	1.375.611	1.489.085	1.387.933	1.300.789
Total	11.363.444	7.975.225	7.724.845	11.357.898	7.805.668	7.361.657

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia.

2.3. PRESSUPOST

L'article 52 del Decret 102/2010 regula el pressupost dels centres en els termes següents:

- El pressupost és anual i únic, reflecteix la previsió de tots els ingressos i de totes les despeses a què fa referència l'article 103.2 de la LEC. En queden excloses les contractacions laborals de personal docent i no docent i, si s'escau, els serveis de manteniment, de vigilància i de conservació del centre que corresponguin a l'Ajuntament o al CEB. Tampoc no s'inclou en l'àmbit de la gestió econòmica del centre la del servei de menjador, si n'hi ha, que es regeix per normativa específica.
- El director del centre ha d'elaborar el pressupost a l'inici de l'exercici pressupostari i l'ha d'aprovar, prèvia consulta preceptiva al Consell Escolar, abans del 31 de gener. Durant l'exercici pressupostari el director, si escau, en proposa al Consell Escolar les modificacions que consideri oportunes. El centre no pot comprometre despeses superiors al pressupost vigent.
- El Consell Escolar, directament o a través de la seva comissió econòmica, fa el seguiment de l'execució del pressupost i comprova l'aplicació donada als recursos totals del centre. En finalitzar l'exercici, el Consell Escolar aprova la liquidació pressupostària i la incorporació dels eventuals romanents al pressupost de l'any següent. La liquidació del pressupost anual es presenta al CEB dins el primer trimestre de l'any següent als efectes informatius i, si escau, dels controls financers previstos legalment.

En relació amb el contingut i l'aprovació del pressupost i la seva liquidació es fan les observacions següents:

- El pressupost inicial de cinc centres no estava equilibrat i en un d'ells el pressupost definitiu tampoc no ho estava.
- Un centre de la mostra no va incorporar el romanent de l'exercici 2017 en el pressupost del 2018 i en un centre el romanent incorporat no coincidia amb el que figura en la liquidació del pressupost del 2017.
- En vuit centres hi va haver modificacions del pressupost que no van ser proposades pel director del centre al Consell Escolar. Un dels vuit centres utilitzava el programari Agilmic, en el qual no s'incorporaven les modificacions pressupostàries en el pressupost, fet que va comportar que les obligacions reconegudes fossin superiors a les despeses pressupostades inicialment.
- En un centre les modificacions pressupostàries van quedar recollides en l'acta del Consell Escolar, si bé, no es va afegir a l'acta l'annex signat per les persones titulars de la secretaria i la direcció.

- Quatre centres van presentar la liquidació del pressupost al CEB amb posterioritat al 31 de març del 2019. Tres dels centres van aprovar fora de termini la liquidació del pressupost i un centre va presentar la liquidació al Consell Escolar fora de termini sense que consti la seva aprovació.
- En dos centres la liquidació del pressupost aprovada pel Consell Escolar diferia de la presentada al CEB.
- En tots els centres s'han observat errors comptables que fan que les liquidacions d'ingressos i despeses estiguin sobrevalorades o infravalorades: en nou centres s'han detectat partides imputades a pressupost que no tenen naturalesa pressupostària i en tots els centres s'han detectat errors en el reconeixement dels ingressos per les transferències del CEB.
- Vuit centres van mantenir obert el pressupost de l'exercici 2018 en el programa de gestió econòmica amb posterioritat al 31 de gener del 2019. L'article 28 del text refós de la Llei de finances públiques de Catalunya estableix que l'exercici pressupostari ha de coincidir amb l'any natural i que s'han d'imputar les obligacions reconegudes fins al 31 de gener de l'any següent, corresponents a qualsevol tipus de despesa efectuada abans del 31 de desembre, amb càrrec als crèdits respectius. Els programaris utilitzats pels centres no incorporaven la data real del registre de l'operació, sinó que la data era introduïda manualment i en la majoria dels casos es feia coincidir amb la data del document de la despesa. En conseqüència, es podrien haver imputat despeses al pressupost amb posterioritat a la data fixada per la normativa.
- Els tres centres de la mostra que utilitzaven el programari Agilmic no van presentar la informació pressupostària adaptada a la classificació econòmica del pressupost d'acord amb el detall de les partides pressupostàries i el model de liquidació del pressupost establert.
- En nou centres no hi va haver un seguiment formal de l'execució i l'evolució del pressupost per part del Consell Escolar (en vuit centres només es va presentar al Consell Escolar per a la seva aprovació i en un centre es va informar de les modificacions pressupostàries de manera agrupada només un cop a l'any). Tres centres han manifestat que el seguiment el feia de manera continuada l'equip directiu, però no hi ha evidència del seguiment fet.
- D'acord amb l'article 11.1.a de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, els centres han de fer públic en la seva pàgina web o en un altre mitjà, el seu pressupost, amb la descripció de les partides pressupostàries anuals i les dades de la seva execució –per conèixer el grau d'execució amb caràcter trimestral– i de la seva liquidació, i el compliment dels objectius d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera. Cap dels centres de la mostra havia fet pública aquesta informació el setembre del 2020.

2.4. GESTIÓ DELS INGRESSOS

Els ingressos dels centres docents provenen de l'aportació del CEB per a despeses de funcionament, de subvencions rebudes de l'Administració de la Generalitat per a finalitats específiques, de subvencions d'altres administracions, d'aportacions voluntàries de l'alumnat o de l'Associació de Mares i Pares d'Alumnes (AMPA), d'ingressos per la venda de productes generats en l'activitat normal del centre o d'ingressos derivats d'altres serveis (lloguers d'aules, convenis amb fundacions i altres entitats sense finalitat de lucre o ús d'instal·lacions).

De la revisió dels drets liquidats es desprenen les observacions següents:

- En deu centres s'han detectat errors comptables que impliquen reclassificacions entre capítols del pressupost d'ingressos.
- En un centre els documents d'ingrés no estaven degudament ordenats ni arxivats i no es va poder vincular la numeració dels justificants al registre auxiliar.
- Vuit centres no van fer la diligència que ha de constar en el document d'ingrés d'acord amb els requisits d'informació i signatura del director establerts en la Instrucció 1/2014 i quatre centres no la van fer correctament.

2.4.1. Aportació del CEB als centres per a despeses de funcionament

El 2018 les transferències per a despeses de funcionament als centres i serveis educatius que depenen del CEB van ser d'11,33 M€. El CEB va fer la distribució individualitzada per centre d'acord amb els criteris establerts pel Departament i va notificar a cada centre l'import anual dels recursos assignats.

Els criteris utilitzats per al càlcul de l'assignació depenien del tipus de centre. Per als centres d'ensenyament primari, l'assignació incloïa una quantitat fixa per centre en concepte de comunicacions (servei postal, missatgeria, trucades telefòniques i connexió a internet) i una quantitat variable en funció del nombre d'alumnes i activitats docents. Per als instituts els criteris eren, entre d'altres, la superfície del centre, el personal laboral de neteja del Departament que presta serveis en el centre, les hores d'activitat del centre, el nombre de grups de pràctiques de cicles formatius, el coeficient climàtic (en funció de la situació geogràfica), el volum del centre, el nombre d'alumnes o el nombre de grups.

D'acord amb la informació facilitada pel CEB, l'import total de les transferències efectuades en l'exercici 2018 als centres de la mostra va ser de 2.217.645€ dels quals, 1.373.237€

estaven destinats a despeses de funcionament, 529.682 € a programes específics i a la implementació de nous cicles formatius, 220.249 € corresponien als pagaments a la Universitat Autònoma de Barcelona per l'adscripció d'un centre docent de titularitat municipal i 94.477 € al pagament a col·laboradors externs d'un centre.

Els pagaments a la Universitat Autònoma de Barcelona corresponien a la tutela acadèmica⁸ i al preu del servei de suport de gestió acadèmica⁹ dels alumnes dels estudis de grau impartits en un centre de la mostra. Els alumnes van abonar la totalitat del preu de la matrícula al CEB, que posteriorment va transferir l'import corresponent a la tutela acadèmica i al servei de suport de gestió acadèmica al centre perquè aquest el liquidés a la Universitat. D'acord amb els articles 123 i 124 de la Llei 22/1998, de la Carta municipal de Barcelona, al CEB no li correspon la gestió de centres d'educació universitària.

Els centres no van rebre una comunicació oficial dels imports transferits pel CEB per alguns dels conceptes assenyalats i només consta el document d'ingrés bancari.

L'Ordre del 16 de gener de 1990, per la qual es regula el procediment per dur a terme l'autonomia de gestió econòmica dels centres docents públics no universitaris del Departament d'Ensenyament, estableix que la tramesa als centres dels fons destinats a despeses de funcionament s'ha de fer a l'inici de cada quadrimestre natural en la proporció aproximada del 30%, 30% i 40%. No consta l'aprovació per part del CEB de criteris sobre com han de ser transferits els fons als centres de titularitat municipal. En l'exercici 2018 el CEB va fer les transferències als centres del Departament amb diferent periodicitat en funció de les característiques del centre; en deu centres de la mostra la transferència per a despeses de funcionament del 2018 es va fer efectiva en vuit pagaments entre el mes d'agost del 2018 i el mes d'abril del 2019 i en dos centres es van fer quatre pagaments entre els mesos d'abril i novembre del 2018.

S'ha conciliat amb resultat satisfactori la despesa del CEB amb els ingressos liquidats pels centres. Tots els centres de la mostra van liquidar les transferències en funció dels cobraments efectius de l'any, amb independència de l'exercici en què el CEB havia reconegut l'obligació. Aquest fet ha comportat que en l'exercici 2018 els centres reconeguessin ingressos del 2017 i en l'exercici 2019 ingressos del 2018.

8. Els decrets pels quals es fixen els preus dels serveis acadèmics a les universitats públiques de Catalunya estableixen que els centres adscrits, excepte l'Institut d'Educació Física de Catalunya i l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya, han d'aplicar els preus que estableixin els seus òrgans de Govern i que els estudiants d'aquests centres han d'abonar a la universitat, directament o per mitjà del centre, en concepte de tutela acadèmica, un percentatge entre el 12% i el 27% dels preus que s'estableixen per a les titulacions que s'imparteixen en les universitats públiques.

9. El preu del servei de suport de gestió acadèmica per als centres adscrits l'aprova anualment el Consell Social de la universitat.

2.4.2. Altres transferències i subvencions

A més de les transferències per a despeses de funcionament assenyalades en l'apartat anterior, els centres van rebre altres transferències per a la implantació de nous cicles formatius (dos centres de la mostra), programes de formació i inserció (sis centres de la mostra) o pel programa de formació ocupacional B-MINCOME (quatre centres de la mostra), entre d'altres. En l'apartat 2.5 es fa una referència específica a alguns aspectes d'aquests programes, dels quals no s'ha realitzat una fiscalització individualitzada i completa.

Dos centres van registrar transferències rebudes de l'AMPA per diversos conceptes. Les transferències de l'AMPA poden ser aportacions a les despeses del centre o bé tenir alguna finalitat concreta com sortides o colònies, perquè l'AMPA recapta els diners de les famílies i els transfereix al centre. No existia, però, cap conveni o acord amb l'AMPA on s'establissin els termes de la col·laboració i de les aportacions que aquesta pogués fer.

2.4.3. Ingressos per matrícula

Ingressos per matrícula de cicles formatius

Els centres que imparteixen formació professional de grau superior, ensenyaments d'arts plàstiques i disseny i/o els cursos de formació específics per a l'accés als cicles de grau mitjà o de grau superior recapten directament els preus públics aplicables, d'acord amb la normativa aplicable.

Els ingressos recaptats s'ingressen en el compte corrent del centre, a qui correspon gestionar-los. Les instruccions del Departament i del CEB estableixen que la quantitat total ingressada pel centre s'havia d'incorporar al seu pressupost i tenir-se en compte per reduir l'import transferit en concepte de despeses de funcionament del pressupost vigent, si bé, com a màxim el 5% de l'import total recaptat havia de quedar per al centre educatiu.

Els centres de titularitat municipal van retenir el 5% esmentat i el 95% restant el van transferir al CEB. Els centres de titularitat del Departament no van transferir cap import al CEB, sinó que només van informar de l'import total recaptat. El diferent tractament de l'import recaptat entre els centres municipals i els del Departament s'explica pel fet que en els centres municipals el CEB es feia càrrec de la despesa de llum, aigua i energia del centre.

En els vuit centres de la mostra on s'impartien cicles formatius es va fer una prova de matrícula en la qual es va comprovar la correcta aplicació dels preus públics aprovats. En l'exercici 2018 no existia una gestió integrada de la matrícula i els centres utilitzaven diversos sistemes de control i seguiment basats en l'aplicació SAGA i en detalls extracomptables, normalment mitjançant fulls de càlcul. En tres centres els drets liquidats en el pressupost no coincidien amb l'import de les matrícules segons el detall extracomptable.

Ingressos per matrícules dels estudis de grau en Arts i Disseny i de formació no reglada de les escoles d'arts plàstiques i disseny dels centres docents públics municipals

Mitjançant Resolució del CEB del 23 de juny del 2017 es van aprovar els preus públics dels estudis de grau en Arts i Disseny i de formació no reglada de l'Escola Massana i de la formació no reglada de l'Escola d'Art La Industrial i de l'Escola de Mitjans Audiovisuals de Barcelona.

La formació no reglada dels centres comprèn ensenyaments de formació contínua d'art en les modalitats de seminaris, tallers i cursos monogràfics. El CEB va informar favorablement sobre l'organització i impartició d'aquests cursos per part dels centres de la mostra i ho va aprovar.

Un centre de la mostra va impartir cursos monogràfics i seminaris. Els preus dels cursos monogràfics van ser els establerts en la Resolució del CEB del 23 de juny de 2017, mentre que els preus dels seminaris els va establir el centre amb l'aprovació del Consell Escolar. Els preus dels seminaris tenen la naturalesa de preu públic i, d'acord amb l'article 14 de les Normes de gestió econòmica del CEB, els preus públics haurien d'haver estat creats i aprovats per la gerència del CEB, que és qui en té delegada la competència. D'altra banda, els preus d'aquests cursos han d'estar publicats en els mitjans de difusió establerts per la normativa. El centre no havia publicat els preus aprovats per als seminaris.

S'ha realitzat una prova de matrícula dels ensenyaments reglats, en la qual s'ha comprovat amb resultat satisfactori la correcta aplicació dels preus públics aprovats pel centre.

Cap centre tenia llistes individuals dels alumnes matriculats en cursos i activitats de formació no reglada amb indicació del nom de l'alumne, activitat i preu abonat. No obstant això, s'ha pogut comprovar de forma global la raonabilitat de l'import registrat en concepte de matrícules.

Ingressos per matrícules de les escoles oficials d'idiomes

L'article 9.2 del Decret legislatiu 3/2008, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de taxes i preus públics de la Generalitat, estableix la taxa per a la prestació dels serveis docents de les escoles oficials d'idiomes i per a la inscripció a les proves lliures per a l'obtenció dels certificats oficials.

Mitjançant ordres del Departament d'Educació es van crear els preus públics per a la matrícula en el nivell bàsic dels ensenyaments d'idiomes, en cursos d'actualització i perfeccionament professional de persones adultes i en cursos especials no presencials a les escoles oficials d'idiomes.

L'any 2018 estaven configurats com a taxa els preus de matrícula en els nivells intermedi i avançat a les escoles oficials d'idiomes, mentre que en la resta d'ensenyaments impartits

per aquests centres tenien la naturalesa de preu públic. La Sindicatura considera que l'import que els alumnes de les escoles oficials d'idiomes han d'abonar per la prestació de serveis docents són preus públics perquè, mentre la taxa té un caràcter de coactivitat, els serveis docents prestats per les escoles no són imposats sinó que es presten prèvia sol·licitud voluntària dels interessats i perquè l'ensenyament d'idiomes és ofert també per altres escoles o entitats del sector privat.

Els ingressos de les matrícules oficials i de la inscripció en les proves lliures per a l'obtenció de certificats són recaptats directament pel Departament d'Educació i no s'integren en el pressupost de les escoles oficials d'idiomes, mentre que els ingressos per la resta de cursos impartits els recapten els centres i formen part del seu pressupost.

La Sindicatura ha obtingut el registre extracomptable de les matrícules per ensenyaments reglats especials (cursos d'estiu i seminaris) i ensenyaments no reglats (grups de conversa, de lectura, monogràfics i cursos de preparació de certificats, entre d'altres) de l'únic centre de la mostra que era una escola oficial d'idiomes. S'ha realitzat una prova de matrícula amb resultat satisfactori en la qual s'ha comprovat la correcta aplicació dels preus públics aprovats. En la comprovació de la correspondència entre els drets liquidats en el pressupost amb l'import de les matrícules segons el detall extracomptable s'ha obtingut una diferència que no ha pogut ser conciliada perquè el detall extracomptable corresponia al curs acadèmic i els drets liquidats a l'exercici econòmic.

2.4.4. Ingressos per cessió d'ús d'espais

L'article 165 de la LEC estableix que l'Administració educativa ha de promoure l'ús social dels centres públics fora de l'horari escolar i ha de regular els criteris bàsics d'aquest ús. Els articles 53 i 54 de Decret 102/2010 determinen els criteris per a aquesta cessió.

El Consell de Direcció del CEB va aprovar les instruccions per a la gestió de l'ús social de les instal·lacions dels centres públics dependents del CEB el 18 de febrer del 2010. D'acord amb aquestes instruccions, la direcció del centre pot subscriure convenis amb persones físiques o jurídiques sense finalitat de lucre per afavorir l'ús social dels centres, d'acord amb els criteris aprovats pel Consell Escolar. A la direcció del centre li correspon fixar la compensació econòmica derivada de l'activitat a desenvolupar, que ha de cobrir tota la despesa generada, d'acord amb els criteris aprovats pel Consell Escolar. Les persones beneficiàries de la cessió d'ús han de contractar una pòlissa d'assegurança per responsabilitat civil amb els imports mínims fixats per la normativa.

Del treball realitzat es desprenen les observacions següents:

- En quatre centres no existia l'autorització de la direcció i no s'havien formalitzat convenis de cessió d'ús d'espais.

- En sis centres no existien criteris ni preus aprovats pels consells escolars per a la cessió d'ús d'espais.
- En quatre centres es van cedir espais de forma gratuïta sense cap compensació econòmica per part dels usuaris per cobrir la despesa generada.
- En quatre centres no consta que els beneficiaris de la cessió d'ús contractessin una pòlissa d'assegurances amb els imports mínims fixats per la normativa.
- Un centre tenia signats dos convenis amb dues associacions esportives per a l'ús d'espais i rebia un cànon de cada associació. El centre havia traspasat la gestió de l'ús dels espais a una altra associació esportiva vinculada al centre, que rebia una compensació econòmica per les tasques de coordinació i gestió dels espais del centre i amb la qual no s'havia formalitzat cap conveni.
- Un centre tenia espais oberts al públic on s'organitzaven exposicions per exhibir tant producció pròpia de l'escola com obres d'artistes i dissenyadors externs. En el cas de les exposicions d'artistes externs, la cessió de l'espai era gratuïta i no es van formalitzar per escrit.

2.4.5. Ingressos per convenis i activitats de formació externes

Diversos centres han rebut ingressos d'altres entitats (generalment entitats sense finalitat de lucre o públiques) per la impartició de cursos de formació, per la realització de proves d'oposicions o per l'organització de seminaris. En uns casos es tracta simplement d'un lloguer d'aules, mentre que en altres els professors del centre imparteixen la docència.

Del treball realitzat es desprenen les observacions següents:

- En un centre no consta ni l'aprovació del CEB ni la del Consell Escolar dels preus aplicats en els convenis formalitzats.
- En dos centres els serveis prestats estaven relacionats amb la formació i la realització de les proves d'oposicions dels bombers de l'Ajuntament de Barcelona. No existia un conveni entre el centre i l'Ajuntament, sinó únicament un pressupost acceptat per les parts on s'establien les hores de docència i els espais cedits. Tampoc no hi havia un conveni marc entre el CEB i l'Ajuntament de Barcelona.
- Dos centres van impartir activitats formatives en col·laboració amb altres entitats amb les quals no s'havia subscrit cap conveni.
- Un centre va impartir formació a alumnes estrangers en el marc d'una relació d'intercanvi

entre els centres. No existia un conveni signat entre els dos centres que regulés les condicions de l'intercanvi i l'ingrés rebut pel centre no va ser degudament formalitzat.

- Un centre va ser contractat per diverses entitats públiques per a la realització de cursos als seus treballadors. Les factures emeses pel centre inclouen conceptes que no estan inclosos en el llistat de preus per serveis de docència aprovats pel Consell Escolar.

2.4.6. Altres ingressos

Els centres de la mostra van obtenir altres ingressos, com per exemple, pel cànon d'explo-tació del bar cantina del centre, pel cànon d'explo-tació del servei de llibreria, pel lloguer de taquilles als alumnes, per la realització de fotocòpies, per la prestació de serveis de perruqueria i estètica o per la venda de productes frescos associada a determinats cicles formatius. En la revisió d'aquests ingressos s'han observat mancances en l'establiment de preus, en la formalització de contractes, en la formalització de factures i en les declaracions d'IVA per imports poc significatius (entre 553 € i 2.855 €).

2.5. GESTIÓ DE LES DESPESES

Correspon al director del centre autoritzar les despeses i ordenar els pagaments i n'ha de quedar constància en els documents o factures de cada despesa amb una diligència signada pel director que s'ha de fer abans del pagament.

Els pagaments als proveïdors s'han de fer preferiblement mitjançant transferències bancàries o, de manera alternativa, per xecs bancaris nominatius. Excepcionalment, i per quantitats petites, es poden fer pagaments en efectiu. Els pagaments a proveïdors per domiciliació bancària s'han de limitar als rebuts de subministraments (aigua, llum, gas i telefonia). En cap cas es poden fer pagaments mitjançant xec bancari a favor de qui el porti, excepte els fets per personal autoritzat en el compte per disposar d'efectiu. El centre ha d'obtenir el rebut de tots els pagaments i ha de quedar constància escrita de la data en què s'ha fet el pagament. En el cas de pagaments subjectes a IRPF, en el rebut del pagament s'ha d'especificar l'import de la retenció.

Del treball realitzat es desprenen les observacions següents:

- En cinc centres s'han trobat despeses on no quedava constància de l'aprovació de la despesa i de l'ordenació del pagament pel director, sinó que les havia aprovat un altre membre de l'equip de direcció.
- D'acord amb la Instrucció 1/2014, els tiquets substitutius de factures només són acceptables

per a compres de material amb proveïdors no habituals i per petits imports. El programa Esfera permet comptabilitzar tiquets i factures simplificades sense detallar-ne el proveïdor quan es donen les circumstàncies esmentades sempre que la despesa no superi els 300 €. Generalment es tracta de compres d'imports petits en comerços de proximitat. En cinc centres els imports acumulats dels tiquets estan entre 16.524 € i 81.594 €.

- En la revisió de despeses de dos centres s'han detectat algunes partides per a les quals no existia factura, sinó únicament un comprovant de pagament, factures proforma o el pressupostos del proveïdor.
- En set centres es van fer pagaments a professors per impartir docència en cursos organitzats pel Departament d'Educació, per l'Ajuntament de Barcelona o per entitats externes en col·laboració amb el centre docent. La remuneració als professors no era homogènia, depenia del preu pagat per l'altra entitat i no hi havia un preu/hora aprovat. En sis centres no ha quedat acreditada l'autorització de compatibilitat per tots el cursos ni per tots els professors que hi van participar. En tots els casos els pagaments els va fer directament el centre amb la corresponent retenció d'IRPF per activitats professionals, però sense informar-ne al CEB, fet que no permet el control del compliment de la normativa en matèria d'incompatibilitats. La Sindicatura considera que aquestes retribucions s'haurien d'incloure dins la base per al càlcul de la retenció aplicable juntament amb la resta de retribucions dels professors.
- Un centre va fer pagaments a professors del centre per la formació impartida a estudiants d'intercanvi d'un país estranger. Els pagaments els va fer directament el centre amb la corresponent retenció d'IRPF i sense informar-ne el CEB. Els preus/hora de docència aplicats no consten aprovats ni pel centre ni pel CEB.
- Un centre va fer pagaments a una federació esportiva per a la contractació de professors pels cicles formatius d'ensenyaments esportius impartits en el centre. No existia cap acord o conveni entre el centre i la federació ni entre el CEB i la federació. La Sindicatura considera que la selecció, contractació i retribució d'aquests professors corresponia al CEB.
- En un centre la formació no reglada la impartien professors del centre i professorat extern seleccionat pel centre. Els procediments de selecció emprats no garantien els principis de publicitat i concurrència.

Els pagaments els feia el centre d'acord amb els serveis facturats sense formalitzar cap tipus de document previ amb les condicions de la prestació del servei. En el cas dels professors propis, s'aplicava una retenció d'IRPF del 15% i no se n'informava el CEB. En l'exercici 2020 es van formalitzar contractes administratius amb els professors.

A tots els professors, tant propis com externs, se'ls va aplicar el mateix preu/hora de docència aprovat pel centre. En el cas del personal docent propi aquest preu hauria d'haver estat formalment aprovat pel Departament d'Educació.

Els pagaments realitzats van ser d'entre 84 € i 22.727 € per persona, que corresponen aproximadament a 2,5 i 676 hores de docència, respectivament. En la revisió realitzada s'han detectat sis casos en què, d'acord amb l'import acumulat dels serveis facturats, s'hauria d'haver realitzat un procediment de contractació. A més, en determinats casos es tracta de pagaments recurrents a personal extern que podrien generar un risc de caràcter laboral. La LEC estableix que els centres no poden, en cap cas, destinar recursos a satisfer obligacions derivades de compromisos de caràcter laboral, que la direcció del centre no pot subscriure ni autoritzar. D'altra banda, en relació amb el personal propi no es va fer un control del compliment de la normativa en matèria d'incompatibilitats.

La informació facilitada pel centre no ha permès determinar el nombre de col·laboradors externs que van prestar serveis el 2018 ni el seu cost associat.

- Un centre va contractar professionals com a col·laboradors per impartir ensenyaments reglats, formació no reglada i seminaris realitzats en el marc de dos convenis signats amb dues entitats externes.

El centre no disposava de cap normativa interna que regulés la figura del col·laborador docent, el seu sistema de provisió i la seva retribució. La selecció la va fer directament el centre sense que es garantissin els principis de publicitat i concurrència. Els pagaments els va fer el centre d'acord amb els serveis facturats pels col·laboradors sense formalitzar cap tipus de document previ on es detallessin les condicions de la prestació del servei. En el cas dels col·laboradors d'ensenyaments reglats, la Sindicatura considera que la selecció, contractació i retribució corresponia fer-les al CEB.

L'any 2018 la despesa en col·laboradors va ser de 219.841 €. El CEB, prèvia sol·licitud del centre, li va transferir els imports corresponents a les hores de docència justificades dels col·laboradors dels estudis reglats. Els docents col·laboradors del postgrau universitari i de la formació no reglada es van finançar amb les inscripcions dels alumnes. Els professors col·laboradors dels seminaris es van finançar amb les aportacions de les entitats externes.

L'any 2018 el centre va fer pagaments a 97 professors col·laboradors per imports d'entre 78 € i 17.160 €, per la impartició d'entre 2 i 440 hores de docència.

En alguns casos els col·laboradors havien impartit docència al centre de manera recurrent cada curs escolar pels mateixos estudis i durant més d'un trimestre, fet que podria fer que les autoritats laborals determinessin l'existència d'una relació laboral.

Quatre professors propis del centre van rebre pagaments per la seva col·laboració en ensenyaments del postgrau i formació no reglada. En tots els casos se'ls va aplicar una retenció d'IRPF del 15%, però no consta que se n'informés el CEB.

- Tres centres van fer pagaments periòdics a persones alienes al centre que, tenint en compte el caràcter i les condicions de la prestació, podrien ser qualificats per les autoritats laborals com de constitutius d'una relació laboral:
 - Un centre va fer pagaments a un monitor de menjador sense que s'hagués formalitzat cap contracte per regular les condicions de la prestació del servei i sense aplicar la retenció d'IRPF que correspondria.
 - Un centre va formalitzar un contracte menor amb una persona per a diferents tasques de gestió i de suport administratiu i un altre amb una persona per a tasques a la biblioteca i altres tasques de suport relacionades amb l'alumnat. Ambdós contractes tenien vigència anual i preveïen una pròrroga d'un any més. En un dels contractes es va establir l'exempció d'IVA malgrat que el tipus de servei prestat estava subjecte a aquest impost.
 - Un centre va contractar el servei de gestió i coordinació de la biblioteca i la gestió administrativa de la secretaria d'un dels estudis que s'imparteixen en el centre. Pel servei de biblioteca es va realitzar un contracte menor no prorrogable i el servei de secretaria va ser objecte d'un procediment de contractació.
- Un centre va rebre factures d'un professional que no incloïen la retenció d'IRPF que corresponia. El centre no va practicar cap retenció i no el va incloure en les declaracions de l'impost en contra del que establí el reglament de l'impost.
- Un centre va fer una convocatòria per a la concessió de beques, en règim de concurrència competitiva, a alumnes del centre per col·laborar en tallers de formació i activitats d'acció cultural realitzats al centre.

La gerència del CEB va autoritzar la convocatòria, però el Consell Escolar no va aprovar el preu/hora de l'ajuda. Les bases de la convocatòria establien que la selecció dels beneficiaris s'havia de fer en funció del currículum i l'experiència, però no quins criteris i aspectes concrets es valorarien ni la seva ponderació. Les puntuacions atorgades als alumnes participants no estaven suficientment motivades. Els fets descrits anteriorment comporten l'incompliment de diferents aspectes regulats en la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions.

El centre no va formalitzar cap beca o conveni de col·laboració amb els alumnes on constessin les condicions i els termes de l'ajut (calendari, horari i retribució) i va fer els

pagaments aplicant una retenció d'IRPF del 15%, però no els va donar d'alta a la Seguretat Social com corresponia fer.

- En un centre es van registrar diversos documents de despesa en un únic apunt comptable, fet que contradiu la normativa i pot generar errors d'imputació comptable i dificultar el control de les despeses.
- Tres centres van registrar com a despeses corrents de béns i serveis inversions que s'haurien d'haver registrat en el capítol 6 d'Inversions reals. En un centre es van imputar com a inversió despeses que per la seva naturalesa corresponien a despesa corrent.
- Tres centres van registrar despeses d'obres de millora i reforma contractades directament pel centre. D'acord amb els articles 99 i 103 de la LEC, l'autonomia de gestió dels centres queda limitada a l'adquisició i contractació de béns i serveis i, en conseqüència, les obres de construcció, reforma, ampliació i millora dels centres docents públics són contractades i sufragades directament pel CEB. El CEB elabora la programació ordinària d'obres de reforma, ampliació i millora d'acord amb les peticions dels centres, les necessitats que es van identificant i els recursos disponibles. A partir de l'any 2019 els centres amb romanent no finalista poden sol·licitar que se'ls autoritzi el finançament d'obres a càrrec dels seus romanents.
- En tres centres es van registrar despeses protocol·làries per imports acumulats de 1.062 €, 2.701 € i 4.125 €.
- Un centre va fer pagaments als uixers per tasques complementàries relacionades amb la cessió d'ús d'espais sense practicar cap retenció per IRPF i sense informar-ne el CEB.
- En un centre els documents de despesa no tenien cap codificació que permetés la vinculació amb Esfera.
- Un error en la parametrització del registre d'IVA en les operacions de despesa del programari Esfera durant els anys 2017 i 2018 va fer que la liquidació del pressupost de despeses del 2018 d'un centre estigués infravalorada en 101.973 € i en un altre estigués sobrevalorada en 70.407 €. En un centre va suposar un excés acumulat en el romanent de tresoreria de 265.580 € i en l'altre centre l'efecte en el romanent de tresoreria va ser corregit.
- L'Acord del Govern 151/2014, de l'11 de novembre, sobre el punt general d'entrada de factures electròniques de Catalunya, estableix que el servei e-FACT del Consorci Administració Oberta de Catalunya ha de ser el punt general d'entrada de les factures electròniques de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i el seu sector públic dependent, mitjançant l'aplicació corporativa GeFACT. Des de principis del 2016

tots els centres docents del Departament d'Educació estan donats d'alta al GeFACT. Amb l'entrada en funcionament del programari Esfera la recepció de les factures i la seva comptabilització ja estan integrades en aquesta eina corporativa. L'any 2018 cap dels deu centres de la mostra de titularitat del Departament d'Educació no feia ús del GeFACT.

En el cas dels centres de titularitat municipal, la tramitació i registre de les factures no es feia de forma electrònica. Seria convenient que el CEB, iniciés les mesures necessàries per donar compliment a la Llei 25/2013, de 27 de desembre, d'impuls de la factura electrònica i la creació del registre comptable de factures en el sector públic.

- La Instrucció 1/2014 estableix que en el document o factura de cada despesa ha de constar l'autorització de la despesa per part del director mitjançant una diligència on es detalli la data d'autorització de la despesa, la partida pressupostària on s'imputa, la signatura del director i, si escau, l'ordenament del pagament. Cap dels centres de la mostra van realitzar correctament la diligència d'acord amb el contingut esmentat.

2.5.1. Indemnitzacions i dietes per raó de servei

Del treball realitzat es desprèn que els centres docents de la mostra no aplicaven el Decret 138/2008, del 8 de juliol, d'indemnitzacions per raó del servei, aplicable al personal que presta serveis a l'Administració de la Generalitat de Catalunya. Alguns centres pagaven indemnitzacions per imports que normalment determinava la direcció del centre, altres únicament rescabaven el personal del centre per les despeses incorregudes en els desplaçaments. No hi havia homogeneïtat ni en els fets que donaven dret a la percepció ni en les quanties abonades.

Tampoc no era homogènia la documentació justificativa de les indemnitzacions abonades i sovint no es detallaven ni el concepte ni el motiu de la despesa; els documents no estaven signats o no tenien adjunts tots els comprovants.

El Manual del programari Esfera indica que no s'han de fer pagaments als professors per les activitats reglades, tret que el Consell Escolar hagi acordat el pagament d'un import màxim per a despeses de manutenció, que en cap cas pot ser superior a l'establert en el Decret 138/2008, del 8 de juliol, d'indemnitzacions per raó del servei. En aquest cas sempre s'ha de pagar contra la presentació dels documents acreditatius de les despeses realitzades i tenint en consideració aquest màxim. S'ha de deixar constància de l'acord del Consell Escolar a la corresponent acta de la sessió que ha d'establir l'import màxim i la vigència de la decisió que, normalment, ha de ser el curs escolar. A parer de la Sindicatura, aquesta previsió podria ser contrària al Decret 138/2008, del 8 de juliol, que estableix els supòsits i quanties de les indemnitzacions per raó del servei.

2.5.2. Assegurances

Els alumnes a partir de tercer d'ESO i fins als 28 anys han d'abonar al centre l'import de l'assegurança escolar obligatòria i el centre l'ha d'ingressar a la Tresoreria General de la Seguretat Social. Tant la recaptació com el pagament posterior tenen la naturalesa d'operacions no pressupostàries, encara que alguns centres ho van registrar com ingressos i despeses en el pressupost.

En un centre no es va registrar l'import rebut per l'assegurança escolar obligatòria ni al llibre de despeses ni al llibre d'operacions no pressupostàries.

Dos centres havien subscrit una pòlissa d'assegurança d'accidents pels alumnes matriculats en el primer i segon curs d'ESO, però aquest alumnat estava cobert per la Seguretat Social en cas d'accident escolar.

Per als alumnes majors de 28 anys el CEB no havia establert unes instruccions generals. Quatre centres de la mostra, amb estudiants majors de 28 anys, havien subscrit pòlisses d'assegurances específiques amb diferents cobertures i cost per alumnes.

Quatre centres havien contractat pòlisses d'assegurances per contingències ja cobertes pel Departament o pel CEB.

2.5.3. Inventari

L'inventari és un element clau del control intern. El manteniment d'un registre d'inventari garanteix la salvaguarda dels elements. En l'inventari es controla la data d'adquisició, el cost, l'amortització, la identificació, la ubicació, l'adscripció i l'estat d'ús. Els centres docents no disposaven de cap sistema de gestió d'inventari homogeni i integrat amb el Departament o el CEB.

De la revisió realitzada es desprenen les observacions següents:

- Sis centres de la mostra havien creat el seu propi registre d'inventari, però no hi havia cap sistema de control i l'inventari no estava actualitzat.
- Tres centres de la mostra només tenien un registre per a determinats elements i equipaments, però no per a tots els elements del centre i no feien controls sobre els elements inventariats.
- Tres centres de la mostra no tenien inventari.

2.6. GESTIÓ DE LA TRESORERIA

2.6.1. Comptes bancaris

La Instrucció 1/2014 estableix que el compte bancari del centre ha de ser contractat per la direcció del centre. La disposició de fons del compte requereix la signatura conjunta de dues persones autoritzades: el director i qui aquest designi entre els membres de l'equip directiu, preferentment el secretari del centre. Les despeses generades per l'administració del compte es consideren despeses de funcionament del centre.

El centre ha de tenir un compte bancari principal on rep les assignacions del CEB i des del qual ha de gestionar els pagaments de funcionament ordinari. El centre també pot disposar de comptes bancaris auxiliars, que preferentment s'han de fer servir per facilitar el control dels ingressos procedents de les famílies o alumnes. Les despeses d'aquests comptes auxiliars que no corresponguin a despeses de manteniment, conservació i compra de subministraments del centre no poden ser sufragades per l'assignació del CEB per a despeses de funcionament.

Els centres han de presentar al CEB el Compte general de la tresoreria juntament amb la Liquidació del pressupost.

La Sindicatura va fer una circularització bancària per als centres de la mostra. Per a un centre no s'ha obtingut resposta d'una de les entitats financeres.

Del treball realitzat es desprenen les observacions següents:

- Un centre no feia conciliacions bancàries, un centre les feia cada sis mesos i dos centres només feien conciliacions bancàries al tancament de l'exercici. En quatre centres no es va deixar constància de les conciliacions realitzades durant l'exercici, si bé, en tots els casos es van fer conciliacions al tancament de l'exercici. En un d'aquests centres la conciliació bancària del tancament de l'exercici no estava degudament signada.
- En un centre de la mostra la disposició de fons dels comptes corrents no requeria la signatura conjunta de dues persones autoritzades. No obstant això, els pagaments mitjançant xec es feien amb doble signatura i, en canvi, els pagaments per transferència es feien normalment amb una única signatura o autorització.
- Un centre tenia un compte bancari de l'AMPA que estava a nom del centre encara que no estava integrat en la comptabilitat del centre.
- Un centre de la mostra tenia un compte corrent obert i no utilitzat amb saldo zero.

- En sis centres la informació sobre els xecs emesos no incloïa el detall del concepte. En un centre no va ser possible realitzar cap comprovació dels xecs emesos per manca d'informació.
- En set centres es van fer pagaments mitjançant xecs al portador. En general, aquests pagaments corresponien a provisions de fons a professors per a despeses de sortides o a provisions de fons per a la caixa en efectiu.
- La normativa estableix que s'ha de procurar limitar els pagaments per domiciliació bancària als rebuts de caràcter periòdic dels diversos serveis contractats pel centre i que, en cas que es mantinguin altres pagaments per domiciliació bancària, s'ha de garantir que la direcció del centre hagi autoritzat la despesa i n'hagi ordenat el pagament. Sis centres de la mostra tenien un nombre elevat de proveïdors domiciliats, més enllà dels subministradors de serveis periòdics. A més, en els pagaments domiciliats no hi havia evidència de l'autorització de la despesa ni de l'ordenament del pagament.
- Vuit centres tenien contractada una targeta o més de crèdit o dèbit, que normalment utilitzaven per al pagament de bitllets adquirits per internet, altres despeses associades amb projectes de mobilitat o compres per internet. En un cas l'ús de la targeta no estava limitat a l'equip de direcció, sinó que l'accés a les targetes s'havia ampliat a un o dos professors per cada departament i, a més, també es contractaven targetes amb una vigència limitada per a determinades sortides. En el moment de la fiscalització el centre tenia contractades set targetes. En alguns casos, en les compres pagades mitjançant targeta de crèdit no es va deixar constància de l'aprovació de la despesa ni de l'autorització del pagament per la direcció. La normativa no preveia el pagament mitjançant targeta de crèdit.
- Cap centre de la mostra va presentar al CEB el certificat signat del saldo de cada compte bancari a nom del centre i el de totes les caixes de diners en metàl·lic tal com estableix la normativa, sinó que van presentar els extractes dels comptes bancaris al tancament d'exercici i l'arqueig de caixa d'efectiu. D'altra banda, no existia un model normalitzat per presentar aquesta informació.
- Sis centres no van conservar el document acreditatiu de totes les disposicions de fons realitzades, que corresponien, principalment, a moviments de fons entre els comptes del centre o a traspassos de fons entre el compte bancari i la caixa.
- Un centre tenia contractat un dipòsit a termini en una entitat financera per un import de 100.000 € com a mitjà per rendibilitzar els excedents de tresoreria de què disposava. La normativa no regula la contractació d'aquests tipus de productes financers per part dels centres.

- Tres centres van registrar despeses significatives en concepte de comissions bancàries per imports acumulats de 5.122 €, 7.848 € i 9.820 € que corresponen, principalment, a les comissions associades al pagament de les matrícules dels alumnes i a pagaments pel servei de terminal de punt de venda (TPV) virtual que cada centre negocia individualment.

2.6.2. Caixa en efectiu

Els centres poden utilitzar caixes per disposar de diners en efectiu. Els cobraments i pagaments en efectiu s'integren en la comptabilitat del centre i s'han de fer arqueigs de caixa periòdicament.

Del treball realitzat sobre les caixes en efectiu es desprenen les observacions següents:

- Tres centres no disposaven de l'arqueig de caixa a 31 de desembre del 2018.
- Un centre no tenia llibre de caixa i un altre només tenia un llibre manual no integrat a Esfera.
- En sis centres no es feien arqueigs de caixa de forma periòdica.
- En un centre hi va haver una diferència no significativa entre l'arqueig realitzat en el treball de fiscalització i el saldo del llibre de caixa que no es va conciliar. En cinc centres es mantenia efectiu en caixa per imports elevats (entre 1.119 € i 8.929 €). En sis centres no es va poder fer l'arqueig de caixa per la situació del covid-19.
- En tres centres s'havien fet pagaments en efectiu sense que hi constés l'autorització del director.
- En un centre es van rebre dos cobraments en efectiu per imports elevats que es van ingressar posteriorment al compte corrent del centre (1.600 € i 1.790 €). En un dels cobraments la documentació suport no era adequada ni suficient.

2.7. OPERACIONS NO PRESSUPOSTÀRIES

La comptabilitat ha d'incloure la totalitat dels ingressos i despeses dels centres. Hi ha determinades transaccions en què el centre actua únicament d'intermediari, de manera que els cobraments i pagaments no representen ni ingressos ni despeses reals del centre. En aquests casos la comptabilitat n'ha de recollir els moviments en el registre d'operacions no pressupostàries. Són objecte de registre no pressupostari, entre d'altres, els cobraments i

pagaments derivats de sortides, colònies, excursions i viatges de final de curs; la gestió del menjador escolar quan el servei no és prestat directament pel centre; les activitats extra-escolars gestionades pel centre; els cobraments i pagaments derivats del programa Erasmus; l'assegurança escolar obligatòria; les retencions per IRPF i les quotes d'IVA suportat i repercutit.

No obstant això, en el cas de les sortides programades dins l'activitat reglada del centre, aquest hauria de registrar un ingrés pressupostari per les quantitats rebudes, i les despeses que se'n derivessin s'haurien de registrar com a obligacions reconegudes al pressupost de despeses.

Del treball realitzat sobre les operacions no pressupostàries es desprenen les observacions següents:

- Dos centres no disposaven de llibre d'operacions no pressupostàries.
- En deu centres es van registrar dins del pressupost operacions no pressupostàries, com per exemple, ingressos i despeses per excursions, sortides i colònies; registre pressupostari dels imports recaptats i pagats per l'assegurança escolar obligatòria, del cobrament i pagament de les beques Erasmus i dels ajuts de menjador en centres que no gestionaven aquest servei; diverses incidències en el tractament de l'IRPF i l'IVA (registre pressupostari de la retenció i del pagament per IRPF; registre pressupostari de la quota d'IVA suportat i repercutit).
- El centre on s'imparteixen estudis de grau fa d'intermediari entre la recaptació de les taxes universitàries realitzada pel CEB i el pagament per l'import recaptat a la universitat. El centre va registrar la transferència rebuda del CEB i el pagament a la universitat com a ingrés i despesa pressupostària malgrat tractar-se d'una operació de naturalesa no pressupostària.

2.8. GESTIÓ D'ACTIVITATS ESPECÍFIQUES

2.8.1. Adquisició o subministrament de material escolar per a l'alumnat

La Instrucció 1/2014 estableix que en el supòsit que determinats objectes de material de caràcter individual siguin directament adquirits pel centre, perquè així ho acordi el Consell Escolar, i posats a disposició de les aules d'acord amb criteris educatius, les famílies poden optar voluntàriament per pagar-ne el cost al centre o aportar el material. En cas que facin ús de la primera opció, tant les aportacions individuals de les famílies com la despesa associada a la compra del material han de formar part de la gestió econòmica del centre i

s'han de tenir en compte en el seu pressupost. L'aprovació de l'import de les aportacions voluntàries s'ha d'incloure en els acords d'aprovació del pressupost del centre o de les modificacions que s'hagin de fer per adaptar la periodificació del curs acadèmic a la periodificació de l'exercici econòmic. Ha de quedar constància documental de l'opció a la qual s'acull cada alumne, i de cada aportació individual o familiar, amb indicació del seu import i de la raó que la justifica. Els possibles dèficits generats per la gestió econòmica d'aquesta activitat mai no es poden sufragar a càrrec de l'assignació per a despeses de funcionament.

Del treball realitzat es fan les observacions següents:

- En tres centres no constava l'aprovació de les quotes de material per part del Consell Escolar, ni en el moment de l'aprovació del pressupost ni posteriorment.
- En cap cas constava formalment en la documentació el caràcter voluntari de les quotes. En alguns casos el centre va manifestar que informava les famílies verbalment d'aquest aspecte.
- La gestió de les quotes que abonen els alumnes no estava integrada en Esfera i els centres utilitzaven diferents mitjans, que en la majoria de casos consistien en fulls de càlcul. En un centre s'ha observat una diferència entre els imports dels controls facilitats i els registrats al pressupost, sense que s'hagi pogut conciliar la diferència. Quatre centres de la mostra no van facilitar una llista completa d'alumnes amb indicació de l'import abonat per aquest concepte.
- En deu centres no ha estat possible comprovar si la gestió del material escolar va generar dèficit o superàvit. En nou dels deu centres les famílies van abonar una quota que incloïa tant el material com les sortides. Els centres no portaven un control de les despeses per conceptes de material o sortides i en l'import de la quota no s'indicava quina part corresponia a cada un dels conceptes, fet que impossibilitava la determinació del dèficit o superàvit de cada una de les activitats.
- En un centre els alumnes van abonar una quota anual destinada a diferents conceptes: recursos pedagògics i audiovisuals del centre, instal·lació i manteniment de serveis diversos com la biblioteca, instal·lacions de megafonia i aparells audiovisuals en les aules, adequació dels espais, activitats culturals i honoraris dels professionals vinculats a aquestes prestacions. En la web del centre s'indicava que aquestes aportacions complementaven l'assignació que la Generalitat donava als centres per al seu manteniment i funcionament bàsic. El centre no portava un control de les despeses associades a la quota complementària d'acord amb les diferents finalitats esmentades.

2.8.2. Excursions, sortides, colònies i activitats assimilades

La Instrucció 1/2014 estableix que el cost que han de sufragar les famílies per la participació en colònies, sortides, excursions i visites que tinguin la consideració d'activitats del centre i que aquest no les consideri, als efectes econòmics, incloses en el caràcter gratuït de l'activitat reglada, forma part de la gestió econòmica del centre.

En la gestió d'aquestes activitats s'han de tenir en compte els aspectes següents:

- Els preus que han de pagar les famílies han de ser coneguts pel Consell Escolar del centre i s'han d'integrar en les decisions d'aprovació del pressupost anual o, si escau, en les modificacions que s'hagin de fer per adaptar la periodificació del curs acadèmic a la periodificació preceptiva de l'exercici econòmic.
- Els cobraments i pagaments relacionats amb aquestes activitats s'han d'incorporar a la comptabilitat del centre. Les sortides programades dins l'activitat reglada s'inclouen en el pressupost del centre. Les quantitats aportades per les famílies per sufragar les despeses d'excursions, sortides, colònies i activitats assimilades no gratuïtes que tinguin la consideració d'activitat del centre, s'han d'incloure en les partides no pressupostàries i crear les subpartides corresponents.
- Els possibles dèficits generats per aquestes activitats mai no poden ser sufragats amb càrrec a l'assignació del Departament d'Educació per a despeses de funcionament del centre.
- Totes les activitats del centre incloses en la programació general anual, tinguin o no caràcter gratuït, les ha d'aprovar el Consell Escolar.

Del treball realitzat es fan les observacions següents:

- Els centres tenien diversos procediments per al pagament de les sortides per part dels alumnes: en un centre es pagava una quota de sortides, que incloïa el cost de totes les sortides curriculars programades pel curs acadèmic; en nou centres es pagava una quota única per sortides i material, però sense distingir quina part corresponia a cada un dels conceptes; en un centre els alumnes pagaven individualment cada sortida i un centre no registrava ingressos ni despeses en concepte de sortides perquè les gestionaven directament els alumnes.
- El control i gestió de les sortides, tant les que s'han d'incorporar en el pressupost com les considerades extrapressupostàries, no estava integrat en el programari Esfera o Agilmic. El control dels pagaments es realitzava mitjançant controls extracomptables basats, principalment, en la utilització de fulls de càlcul. En quatre centres, els imports del detall

extracomptable diferien dels imports registrats comptablement sense que s'hagin pogut conciliar les diferències.

- En cap dels onze centres que gestionaven les sortides ha estat possible comprovar si aquesta gestió va generar superàvit o dèficit.
- Set centres van registrar en el pressupost els ingressos i les despeses derivats de les sortides considerades no curriculars, en lloc de registrar-los com operacions no pressupostàries.
- En quatre centres els preus que havien d'abonar les famílies no eren coneguts pel Consell Escolar.

2.8.3. Bar cantina

Alguns centres compten amb un servei de bar cantina en les seves instal·lacions per als alumnes i personal del centre. L'Ordre del Departament d'Educació del 7 d'abril de 1983 regula l'establiment i el funcionament de cantines en els centres públics d'educació secundària: l'adjudicació del servei s'ha de fer per concurs públic, els preus han de ser acordats entre el Consell de Direcció i l'adjudicatari, que ha de gestionar la cantina al seu risc i ventura, i el temps de concessió no pot ser superior a tres anys.

Del treball realitzat es desprèn que, amb caràcter general, tots els centres que disposaven d'aquest servei van aplicar correctament la normativa, excepte en un dels centres, en què la durada del contracte era superior a tres anys.

En l'apartat 2.10 s'analitza un expedient de contractació corresponent al servei de cafeteria d'un centre.

2.9. ROMANENT DE TRESORERIA

La LEC estableix que els ingressos assignats als centres són de lliure disposició, tret dels assignats amb caràcter finalista. Els centres poden incorporar els romanents dels ingressos de lliure disposició al pressupost de l'exercici següent.

Ni el programa Esfera ni l'Agilmic no preveuen el seguiment dels romanents provinents d'aportacions finalistes. No obstant això, sis centres de la mostra havien creat els propis mecanismes de control basats en la utilització de fulls de càlcul o altres documents que permetien determinar el romanent afectat de l'exercici. En la resta de centres no existien mecanismes alternatius de control i seguiment i no es podia determinar el romanent afectat.

En l'exercici 2018 deu centres tenien un romanent superior al 20% del total dels ingressos executats¹⁰ (entre el 23,42% i el 108,87%). Vuit dels centres presentaven romanents superiors a 100.000 € per imports entre 156.567 € i 814.027 €. Són romanents que s'han anat acumulant al llarg dels anys i dels quals els centres no sabien exactament l'origen. Del treball realitzat es desprèn que es pot tractar de sobrants de transferències amb finalitats específiques, aportacions en excés de les famílies o sobrants de despeses de funcionament. En algun cas es tracta de subvencions finalistes rebudes el 2018 que el 2019 s'aplicarien a la realització de les activitats per a les quals havien estat atorgades.

2.10. CONTRACTACIÓ

Els centres docents són poders adjudicadors administració pública. Fins al 9 de març del 2018, havien de seguir les previsions del text refós de la Llei de contractes del sector públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 3/2011, del 14 de novembre (TRLCSP). També els eren d'aplicació els preceptes que tenien efecte directe de la Directiva 2014/24/UE del Parlament Europeu i del Consell, del 26 de febrer del 2014, sobre contractació pública¹¹ i el Decret llei 3/2016, del 31 de maig, de mesures urgents en matèria de contractació pública.

A partir del 9 de març del 2018 els centres havien d'aplicar la Llei 9/2017, del 8 de novembre, de contractes del sector públic (LCSP), per la qual es transposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, del 26 de febrer del 2014.

D'acord amb la Instrucció 1/2014, el director del centre actua com a òrgan de contractació. Els centres no poden subscriure contractes en què adquireixin obligacions econòmiques més enllà de les partides del pressupost anual que han aprovat i que en cada moment sigui vigent, excepte en els casos de tramitació d'expedients de despesa anticipada i de despeses pluriennals.

Del treball realitzat sobre les despeses dels centres i de la revisió dels contractes licitats en el 2018 pels centres de la mostra es destaquen les observacions següents:

- Els centres docents generalment treballen amb proveïdors de proximitat, ubicats a la mateixa zona que el centre; les relacions dels proveïdors amb el centre són continuades

10. Els Documents per a l'organització i la gestió dels centres docents del curs 2020-2021 estableixen que, en cas que el romanent de l'exercici sigui superior al 20% del total d'ingressos executats, s'ha de calcular i informar del romanent afectat i del romanent disponible i s'ha de justificar aquest romanent i indicar quines actuacions s'han previst per reduir-lo al llarg de l'exercici següent. Aquesta previsió no s'inclouïa en els Documents per a l'organització i gestió dels centres docents vigents en l'exercici 2018.

11. El 18 d'abril del 2016 va finalitzar el període de transposició de la Directiva 2014/24/UE.

i es basen en la confiança. En la major part dels casos es tracta de contractes menors en què no queda documentada la selecció del proveïdor. Pel que fa al procediment, s'observa que en molts casos no existeix l'aprovació de la despesa, sinó només la factura del proveïdor.

- Els centres no van formalitzar els expedients de contractació menor per les compres realitzades l'exercici 2018. No ha quedat acreditat el compliment de l'article 118 de l'LCSP pel que fa a l'informe de l'òrgan de contractació quant a la motivació de la necessitat del contracte i a la justificació que no s'ha alterat l'objecte del contracte per evitar l'aplicació de les regles generals de contractació i que el contractista no ha subscrit més contractes menors que individualment o conjuntament superin el llindar de la contractació menor. Els centres no van publicar al perfil del contractant, de forma trimestral, informació relativa als contractes menors com corresponia d'acord amb l'article 63.4 de l'LCSP.
- En dos centres els contractes de neteja inclouen una clàusula de pròrroga automàtica i havien superat la durada màxima dels contractes establerta en la normativa (contractes amb antiguitat d'entre 18 i 24 anys). Un dels centres tenia contractades dues empreses pel servei de neteja, una per al torn del matí i una per al torn de la tarda per imports individuals i conjunts superiors a la contractació menor.
- Un centre va mantenir vigent fins al juliol del 2018 un contracte de neteja formalitzat l'any 1983. El nou contracte es va adjudicar de manera directa a la mateixa empresa que havia prestat el servei des de 1983 tot i que d'acord amb el seu objecte i import requeria la tramitació d'un procediment de contractació.
- En dos centres el contracte de neteja va ser prorrogat d'acord amb el termini previst en els contractes licitats amb anterioritat al 2018, si bé, cap dels centres va formalitzar l'acord de pròrroga de la durada del contracte.
- Cinc centres van realitzar diversos contractes menors amb el mateix proveïdor que tenien per objecte la mateixa prestació o bé prestacions que es podien agrupar.

Dos centres van fer contractes menors pel mateix servei amb proveïdors diferents de manera successiva o durant el mateix període. En un dels centres es van subscriure dos contractes de neteja per un import inferior al límit del contracte menor, per diferents plantes del mateix edifici.

Els casos anteriors estan relacionats amb la contractació separada de prestacions que haurien d'haver estat objecte d'un únic contracte pel fet de constituir una unitat operativa o funcional, o estan relacionats amb contractacions successives per cobrir necessitats recurrents o previsibles. Aquestes incidències han donat com a resultat l'elusió dels requisits de publicitat o els relatius als procediments d'adjudicació que haurien correspost. Per

aquest motiu, constitueixen un fraccionament indegut del contracte i, en conseqüència, un incompliment dels articles 99.2 i 118.2 de l'LCSP.

- Cap centre de la mostra va comunicar els contractes adjudicats l'any 2018 al Registre públic de contractes. L'Ordre ECO/47/2013, del 15 de març, per la qual es regula el funcionament i s'aprova l'aplicació del Registre públic de contractes de la Generalitat de Catalunya, estableix l'obligatorietat dels òrgans de contractació de comunicar al Registre públic de contractes les dades bàsiques dels contractes adjudicats i, si escau, les seves modificacions, pròrrogues, variacions de terminis o de preus, l'import final i l'extinció.
- Els centres docents de la mostra no tenien perfils del contractant integrats en els de les administracions titulars (Generalitat o Ajuntament de Barcelona).

Expedients de contractació

Dos centres van iniciar l'any 2018 tres procediments de contractació. La Sindicatura ha revisat els tres expedients, que es detallen en el quadre 4.

Quadre 4. Expedients de contractació

Ref. Sindicatura	Tipus de contracte	Procediment d'adjudicació	Objecte	Import licitat	Empresa adjudicatària	Import adjudicat
1	Serveis	Obert	Servei de menjador escolar i cafeteria	107.126 Import unitari del menú: 5,64	Comertel, SA	Import unitari del menú: 5,48. El contracte no comporta cap tipus de despesa per al centre docent.
2	Serveis	Negociat	Servei de suport tècnic de gestió extern	39.670	I.S.K. (persona física)	31.420
3	Serveis	Obert	Servei de suport tècnic <i>in situ</i> dels elements de maquinari, xarxa i programes informàtics, suport tècnic	46.800	Indra Sistemas, SA	44.460

Imports en euros, IVA exclòs.

Nota: A l'expedient 2 li era d'aplicació el TRLCSP i el Decret llei 3/2016; als expedients 1 i 3 els era d'aplicació l'LCSP.

Font: Elaboració pròpia.

De la revisió dels tres expedients de contractació es fan les observacions següents:

- En els expedients 2 i 3 no s'indica el crèdit pressupostari o la rúbrica comptable amb càrrec al qual s'abonarà el preu.
- L'anunci de licitació de l'expedient 2 únicament es va publicar en la pàgina web del centre, que no està integrada en el perfil del contractant de la Generalitat de Catalunya.

- No s'ha pogut comprovar que es publicuessin tots els documents i tràmits establerts a la normativa perquè els centres no mantenen publicats els procediments de contractació finalitzats.
- L'expedient 1 es va tramitar d'acord amb el TRLCSP tot i que s'hauria d'haver tramitat d'acord amb l'LCSP.
- L'expedient 1 es va qualificar i tramitar com a contracte de serveis malgrat que es tractava d'un contracte de concessió de serveis.
- A l'expedient 2 li eren d'aplicació el TRLCSP i el Decret llei 3/2016. La resolució d'inici i el plec de prescripcions administratives indiquen que es tractava d'un procediment obert simplificat sense publicitat, si bé, la normativa de referència en el plec i la descripció del procediment en el contracte formalitzat fan referència al procediment negociat per raó d'import previst en l'article 174.4 del TRLCSP, el qual ja no era d'aplicació atenent a la finalització del període de transposició de les directives europees i d'acord amb el Decret llei 3/2016. En l'expedient no constava cap evidència documental del procés de negociació seguit amb l'únic candidat presentat.
- L'expedient 2 es va tramitar com un procediment d'urgència, però no es va justificar en l'expedient. A parer de la Sindicatura no es tractava d'una circumstància imprevista, ja que era un servei que s'havia contractat de forma recurrent tant en els exercicis anteriors com posteriors.
- En l'expedient 1 no hi constava la resolució motivada de l'òrgan de contractació que aprovés l'expedient de contractació i l'aprovació de la despesa, i disposés l'obertura del procediment d'adjudicació i la seva publicació en el perfil de contractant.
- En els expedients 1 i 2 no es va justificar la no divisió en lots dels contractes i es va incomplir, per tant, l'article 99.3 de l'LCSP i l'article 5 del Decret llei 3/2016.
- Els expedients 1 i 3 no incorporaven l'informe d'insuficiència de mitjans establert en l'article 116 de l'LCSP.
- L'anunci de licitació de l'expedient 3 no incloïa tota la informació recollida a l'Annex III de l'LCSP.
- L'expedient 1 només incloïa la codificació CPV del servei de menjador escolar. Tenint en compte l'objecte del contracte també s'hauria d'haver inclòs la codificació del CPV corresponent al servei de cafeteria. En l'expedient 2 no s'indicava la codificació CPV.
- En l'expedient 3 no quedaven suficientment justificats els criteris emprats per determinar el pressupost base de licitació d'acord amb l'article 100 de l'LCSP.

- En l'expedient 1 no hi constava la data d'aprovació dels plecs per l'òrgan de contractació. A més, els plecs no detallaven els criteris emprats per determinar el pressupost i el valor estimat del contracte en relació amb el servei de cafeteria; el plec de clàusules administratives no incloïa el cànon que havia de pagar l'adjudicatari, que sí constava en el plec de clàusules tècniques; el plec de clàusules administratives no especificava quins eren els criteris subjectes a judici de valor i quins els valorables mitjançant fórmula, i el criteri de valoració de l'oferta econòmica de la cafeteria no estava suficientment especificat.
- El plec de clàusules administratives de l'expedient 3 establia que en cas d'empat s'havia d'adjudicar a aquell licitador que complís un criteri d'adjudicació addicional que no quedava definit. No obstant això, aquest fet no va influir en l'adjudicació.
- En cap dels expedients hi constava informació sobre els càrrecs dels membres de la mesa i, per tant, no quedava suficientment acreditat que es complissin els requisits sobre la composició de la mesa establerts en la normativa. D'altra banda, les actes de les meses de contractació no es van formalitzar adequadament.
- En els expedients 1 i 2 les puntuacions atorgades als criteris avaluables en funció d'un judici de valor no estaven motivades, només incloïen la puntuació assignada a cada criteri sense cap justificació.
- Les dues empreses que van participar en el procediment de contractació corresponent a l'expedient 3 van presentar les ofertes fora de termini i aquestes van ser acceptades per l'òrgan de contractació. El plec de clàusules administratives establia que les proposicions presentades fora de termini no serien admeses sota cap concepte. Aquesta incidència podria determinar la nul·litat de ple dret del contracte. En tot cas, la nul·litat només pot ser determinada per la jurisdicció competent.
- En les actes d'obertura dels expedients 1 i 2 no es detallava l'import de l'oferta econòmica proposada pels participants. Aquest fet ha comportat que no s'hagi pogut comprovar la correcta aplicació de la fórmula matemàtica per a la valoració de les ofertes econòmiques, i que tampoc no s'hagi pogut comprovar la correspondència entre la proposta econòmica i l'import que constava en el contracte formalitzat. En tots dos procediments només es va rebre una proposta econòmica corresponent als adjudicataris finals, que eren els que ja prestaven el servei amb anterioritat. Aquesta incidència podria determinar la nul·litat de ple dret dels contractes. En tot cas, la nul·litat només pot ser determinada per la jurisdicció competent.
- En els expedients 1 i 2 no hi constava la resolució d'adjudicació degudament motivada per l'òrgan de contractació.

- La resolució d'adjudicació de l'expedient 3 es va signar amb posterioritat a la data de formalització del contracte.
- En el contracte formalitzat corresponent a l'expedient 2 s'establia que l'import adjudicat podia ser incrementat segons les necessitats de serveis del centre requerides a l'empresa adjudicatària. L'import incrementat coincidia amb l'import del pressupost base de licitació. Aquesta clàusula no s'ajustava al que establia el plec, el qual no preveia la possibilitat de revisar el preu del contracte. L'import executat del contracte va ser superior en un 17,68% a l'import adjudicat.

3. CONCLUSIONS

3.1. OBSERVACIONS

Atès que l'objectiu de l'informe és analitzar la gestió econòmica dels centres docents en conjunt i detectar aspectes de millora que poden ser d'aplicació a qualsevol centre del sistema, s'ha considerat oportú no especificar els centres docents en els quals s'han observat els diferents aspectes que s'han posat de manifest en l'informe.

A continuació s'inclouen les observacions més significatives que s'han posat de manifest durant el treball de fiscalització realitzat sobre determinats aspectes que, si escau, caldria esmenar.

1. Per tal de donar compliment a la Llei 40/2015, de l'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, s'hauria d'haver modificat la Llei de la Carta municipal de Barcelona i, posteriorment, els Estatuts del CEB per adaptar-los al contingut d'aquesta llei, incloent-hi, entre altres aspectes, l'Administració pública d'adscripció. El 30 de novembre del 2020 ni la Carta municipal de Barcelona ni els Estatuts del CEB no havien estat modificats (vegeu l'apartat 1.2.1).
2. La normativa que regula la gestió dels centres docents és diversa i complexa i inclou algunes normes parcialment derogades. Aquest fet en dificulta el compliment i l'aplicació correcta per part dels gestors dels centres, la formació dels quals no és jurídica ni econòmica sinó docent i que, a més, han de compaginar la gestió econòmica amb les tasques docents, d'atenció a l'alumnat, programació acadèmica, etc. (vegeu l'apartat 1.2.3).
3. El CEB no disposava de cap manual de gestió autònoma per als centres docents de titularitat municipal (vegeu l'apartat 1.2.3).

4. L'exercici 2018 el programa informàtic Esfera desenvolupat pel Departament d'Educació per a la gestió dels centres docents no era utilitzat de forma generalitzada (vegeu els apartats 2.1 i 2.2).
5. En referència al pressupost s'ha observat que no existia en molts casos una veritable gestió pressupostària, com posa de manifest l'existència de pressupostos no equilibrats, la no inclusió de les modificacions pressupostàries, l'aprovació del pressupost fora de termini, la inclusió de partides no pressupostàries dins del pressupost o la inexistència d'un seguiment formal del pressupost per part del Consell Escolar (vegeu l'apartat 2.3).
6. En la revisió dels drets liquidats s'han observat errors comptables de classificació en deu centres, manca de formalització o formalització incorrecta de la diligència d'ingrés en tots els centres i un centre en el qual els documents d'ingrés no estaven degudament ordenats ni arxivats (vegeu l'apartat 2.4).
7. El CEB recaptava directament les matrícules d'uns estudis de grau impartit en un centre municipal adscrit a la Universitat Autònoma de Barcelona. L'import recaptat es transferia al centre per a la seva posterior transferència a la Universitat. D'acord amb la normativa vigent, les competències del CEB no inclouen la gestió de centres d'educació universitària (vegeu l'apartat 2.4.1).
8. El CEB no va trametre els fons destinats a despeses de funcionament als centres dependents del Departament d'acord amb la periodicitat i els percentatges establerts en l'Ordre del 16 de gener de 1990. Pel que fa als centres municipals, no existia cap acord o instrucció del CEB que establís com s'havien de transferir les assignacions individualitzades als centres (vegeu l'apartat 2.4.1).
9. En relació amb els ingressos derivats de la prestació de serveis, cessions d'espais i realització d'activitats s'ha observat manca de criteris per a l'establiment de preus, manca de formalització dels encàrrecs, errors de comptabilització, preus no aprovats i publicats d'acord amb la normativa, entre d'altres (vegeu els apartats 2.4.4, 2.4.5 i 2.4.6).
10. Els centres no tenien llistes individuals dels alumnes matriculats en cursos i activitats de formació no reglada amb indicació del nom de l'alumne, activitat i preu abonat (vegeu l'apartat 2.4.3).
11. L'any 2018 estaven configurats com a taxa els preus de matrícula en els nivells intermedi i avançat a les escoles oficials d'idiomes, mentre que en la resta d'ensenyaments impartits per aquests centres tenien la naturalesa de preu públic. La Sindicatura considera que l'import que els alumnes de les escoles oficials d'idiomes han d'abonar per la

prestació de serveis docents són preus públics perquè, mentre la taxa té un caràcter de coactivitat, els serveis docents prestats per les escoles no són imposats sinó que es presten prèvia sol·licitud voluntària dels interessats i perquè l'ensenyament d'idiomes és ofert també per altres escoles o entitats del sector privat (vegeu l'apartat 2.4.3).

12. Amb referència a les despeses s'han observat errors comptables, pagaments recurrents a persones físiques que podrien generar riscos laborals, manca d'exigència de la factura electrònica als proveïdors, incorrecta formalització de la diligència d'autorització de les factures, entre d'altres (vegeu l'apartat 2.5).
13. En dos centres es van fer pagaments a professors externs per a la realització de formació no reglada i docència en estudis de grau i postgrau, respecte als quals no existia una normativa que regulés els criteris de selecció, la retribució i els aspectes que havia de recollir el contracte. Aquesta manca de regulació comporta que no es garanteixin els principis de publicitat, concurrència, mèrit i capacitat. En determinats casos el caràcter periòdic d'aquests serveis podria comportar que fossin considerats per les autoritats laborals com relacions laborals (vegeu l'apartat 2.5).
14. En determinats cicles formatius d'ensenyaments artístics i esportius la docència era impartida per professionals contractats i pagats directament pel centre. En opinió de la Sindicatura la seva provisió hauria de correspondre al CEB d'acord amb els mecanismes de provisió establerts per al personal docent no universitari. Així mateix, el CEB hauria de fer-se'n càrrec de les retribucions (vegeu l'apartat 2.5).
15. Diversos centres feien pagaments al personal docent del centre per a la realització de formació no reglada organitzada pel mateix centre o per entitats externes. La remuneració als professors no era homogènia i els pagaments no eren comunicats al CEB, fet que feia que no es portés un control del compliment de la normativa d'incompatibilitats (vegeu l'apartat 2.5).
16. De la revisió de la convocatòria i concessió de beques realitzada per un centre es desprenen diverses observacions referides a l'incompliment de la normativa, l'objecte de les beques i la seva formalització (vegeu l'apartat 2.5).
17. Els centres docents de la mostra no aplicaven el Decret 138/2008, del 8 de juliol, d'indemnitzacions per raó del servei, aplicable al personal que presta serveis a l'Administració de la Generalitat de Catalunya. Alguns centres pagaven indemnitzacions per imports que normalment determinava la direcció del centre, altres únicament rescabaven el personal del centre per les despeses incorregudes en els desplaçaments. No hi havia homogeneïtat en els fets que donaven dret a la percepció, en les quanties abonades ni en la documentació justificativa (sovint no es detallaven ni el concepte ni el

motiu de la despesa; els documents no estaven signats o no s'hi adjuntaven tots els comprovants) (vegeu l'apartat 2.5.1).

18. El CEB no va establir unes instruccions generals sobre les assegurances que detallessin les assegurances obligatòries i no obligatòries de l'alumnat i els riscos coberts per assegurances contractades pel Departament o pel CEB. Quatre centres havien contractat pòlisses d'assegurances per contingències ja cobertes pel Departament o pel CEB (vegeu l'apartat 2.5.2).
19. Els centres no tenien un inventari d'immobilitzat complet que inclogués la descripció, la data d'adquisició i la ubicació dels diferents elements que l'integraven. La manca d'un sistema de gestió d'inventari homogeni dificulta la realització dels inventaris per part dels centres, que haurien d'estar integrats en l'inventari del CEB, i fa que no es puguin calcular les amortitzacions dels diferents elements i que, en conseqüència, no es puguin calcular adequadament els costos de les diferents activitats ni les tarifes per serveis que puguin prestar els centres (vegeu l'apartat 2.5.3).
20. En relació amb la gestió de la tresoreria s'ha observat que no es feien arqueigs de caixa de forma sistemàtica, que hi havia diversos errors comptables i alguns defectes formals en els pagaments i que es feia un ús targetes de crèdit no previst per la normativa (vegeu els apartats 2.6.1 i 2.6.2).
21. Quant a les operacions no pressupostàries, el més destacable és la dificultat que des del punt de vista comptable representen per als centres i que fa que hi hagués diverses operacions no pressupostàries que van estar imputades a pressupost (vegeu l'apartat 2.7).
22. En la revisió de la gestió econòmica de les quotes de material i de les excursions i sortides, s'han observat deficiències en el control individual de les quantitats pagades per cada concepte, en la imputació de les despeses a cada una de les activitats, en l'aprovació pel Consell Escolar i errors en el tractament comptable (vegeu els apartats 2.8.1 i 2.8.2).
23. En la revisió del romanent de tresoreria s'ha observat que els centres no disposaven del detall del romanent afectat provinent d'aportacions finalistes i que hi havia centres amb romanents elevats l'origen dels quals és difícil de determinar (vegeu l'apartat 2.9).
24. Pel que fa a la contractació, en general es fan servir contractes menors. Els centres no van formalitzar expedients de contractació menor per les compres realitzades l'exercici 2018 i no ha quedat acreditat el compliment de l'article 118 de l'LCSP pel que fa a l'informe de l'òrgan de contractació i al compliment de l'article 63.4, segons el qual s'ha

de publicar al perfil del contractant, de forma trimestral, informació relativa als contractes menors (vegeu l'apartat 2.10).

25. Els centres no van comunicar els contractes adjudicats al Registre públic de contractes com corresponia d'acord amb la normativa. Els centres no tenien el perfil del contractant integrat en els de les administracions titulars (Generalitat o Ajuntament de Barcelona) (vegeu l'apartat 2.10).
26. En alguns dels contractes revisats s'han detectat determinades incidències relacionades amb la contractació separada de prestacions que haurien d'haver estat objecte d'un únic contracte pel fet de constituir una unitat operativa o funcional, o relacionades amb contractacions successives per cobrir necessitats recurrents o previsibles. Aquestes incidències han donat com a resultat l'elusió dels requisits de publicitat o dels relatius als procediments d'adjudicació que haurien correspost. Per aquest motiu, constitueixen un fraccionament indegut del contracte i, en conseqüència, un incompliment dels articles 99.2 i 118.2 de l'LCSP. A més, en una part d'aquests contractes també es va incomplir la prohibició de subscriure contractes menors amb un mateix contractista (vigent en l'exercici fiscalitzat) que individualment o conjuntament superessin els valors màxims autoritzats per a aquest tipus de contractes (vegeu l'apartat 2.10).
27. Alguns centres mantenien vigents contractes formalitzats anys enrere que van superar la durada màxima permesa per la normativa (vegeu l'apartat 2.10).
28. De la revisió dels tres expedients de contractació tramitats en l'exercici 2018 pels centres de la mostra es desprenen diverses observacions en relació amb la normativa i els procediments emprats, el contingut dels plec de clàusules, la valoració de les ofertes i la formalització de les adjudicacions (vegeu l'apartat 2.10).

3.2. RECOMANACIONS

A continuació s'inclouen les recomanacions sobre alguns aspectes que s'han posat de manifest durant el treball de fiscalització.

1. El CEB hauria de promoure la modificació de la Llei de la Carta municipal de Barcelona i dels seus Estatuts per adaptar-los a la Llei 40/2015, de l'1 d'octubre, de règim del sector públic.
2. Seria convenient que el CEB elaborés i aprovés un manual de gestió autònoma dels centres docents de titularitat municipal. Caldria que aquest manual tingués en compte el contingut de la Instrucció 3/2019, del 15 d'octubre, de la secretària general del

Departament d'Educació, relativa a la gestió econòmica dels centres educatius públics del Departament d'Educació.

3. Seria convenient que el CEB potenciés la formació dels responsables de la gestió econòmica, reforçés l'atenció personalitzada als centres, i establís un canal àgil de comunicació a través del qual pogués enviar instruccions i comunicacions als centres i respondre a les qüestions que els centres plantejessin, creés una base de dades de preguntes freqüents o una base de dades que recollís les operacions econòmiques que es poden generar en un centre amb indicació sobre la forma com s'han de gestionar i comptabilitzar, i desenvolupés una metodologia de control intern que permetés detectar mancances, corregir errors, formular suggeriments i supervisar la gestió econòmica dels centres de forma continuada.
4. Seria convenient regular les col·laboracions docents realitzades per professors aliens als centres i les activitats no reglades en què participés el personal dels centres docents.
5. En l'àmbit de la contractació caldria potenciar la compra centralitzada i el suport als centres mitjançant, entre d'altres, l'ús dels acords marc per a la contractació de determinats béns i serveis. Aquests mecanismes permetrien simplificar els procediments de licitació dels centres adherits i els aportaria seguretat jurídica. També seria aconsellable l'elaboració d'un manual per a la tramitació dels expedients de contractació i dels contractes menors.
6. Seria convenient que el CEB negociés amb les entitats bancàries condicions aplicables a tots els centres per reduir les comissions i facilitar-los la gestió. També hauria de regular la utilització de targetes de crèdit pels centres.

4. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

A l'efecte del que preveu la normativa vigent, el projecte d'informe va ser tramès el 12 de febrer del 2021 al Consorci d'Educació de Barcelona.

4.1. AL·LEGACIONS REBUDES

L'escrit d'al·legacions presentat pel Consorci d'Educació de Barcelona es reproduïx a continuació.

Consorti d'Educació
de Barcelona
Generalitat de Catalunya
Ajuntament de Barcelona

Distingit Síndic,

Em plau fer-vos arribar les al·legacions al projecte d'informe de fiscalització núm. 13/2019-D corresponent al Consorci d'Educació de Barcelona, relatiu a la gestió econòmica dels centres públics de la ciutat de Barcelona durant l'exercici 2018 que ha estat revisat per la Sindicatura.

Atentament,

Mercè Massa Rincón

Gerent

Barcelona, 26 de febrer de 2021

INFORME D'AL·LEGACIONS AL PROJECTE D'INFORME DE LA SINDICATURA DE COMPTES SOBRE EL CONSORCI D'EDUCACIÓ DE BARCELONA I LA GESTIÓ ECONÒMICA DELS CENTRES DOCENTS PÚBLICS A L'EXERCICI 2018

Aquesta direcció presenta les següents propostes de treball relatives a les recomanacions presentades en el projecte d'informe de la Sindicatura de Comptes sobre la gestió econòmica dels centres docents públics corresponent a l'exercici 2018

<i>Recomanacions Informe de la Sindicatura de Comptes</i>	<i>Propostes a les recomanacions del Consorci d'Educació de Barcelona</i>
<i>1. El CEB hauria de promoure la modificació de la Llei de la Carta municipal de Barcelona i dels seus Estatuts per adaptar-los a la Llei 40/2015, de l'1 d'octubre, de règim del sector públic.</i>	<i>S'elevàrà al Consell de Direcció la proposta d'adaptació a la Llei 40/2015.</i>

<p>2. Seria convenient que el CEB elaborés i aprovés un manual de gestió autònoma dels centres docents de titularitat municipal. Seria convenient que aquest manual tingués en compte el contingut de la Instrucció 3/2019, del 15 d'octubre, de la secretària general del Departament d'Educació, relativa a la gestió econòmica dels centres educatius públics del Departament d'Educació.</p>	<p>Procedirem a elaborar una instrucció de la Gerència del CEB formalitzant l'equiparació de la gestió econòmica dels centres municipals a la dels centres educatius de titularitat de la Generalitat de Catalunya.</p>
<p>3. Seria convenient que el CEB potenciés la formació dels responsables de la gestió econòmica, reforçés l'atenció personalitzada als centres, i establís un canal àgil de comunicació a través del qual pogués enviar instruccions i comunicacions als centres i donar resposta a les qüestions que els centres plantegen, la creació d'una base de dades de preguntes freqüents o d'una base de dades que reculli les operacions econòmiques que es poden generar en un centre amb indicació sobre la forma com s'han de gestionar i comptabilitzar i desenvolupés una metodologia de control intern que permetés detectar mancances, corregir errors, formular suggeriments i supervisar la gestió econòmica dels centres de forma continuada.</p>	<p>Tant els centres municipals com els de la Generalitat tenen a la seva disposició tota la informació en el portal de centres que gestiona el Departament d'Educació. https://espai.educacio.gencat.cat/Gestio/Pagines/default.aspx</p> <p>Així mateix, la formació dels nous directors i secretaris també la gestiona de forma unificada el propi Departament i el CEB. Els centres disposen d'una línia específica d'assessorament i suport de gestió econòmica via correu electrònic, telefònic o presencial, tant pels aspectes relatius a la gestió econòmica com de contractació. Aquest servei es complementa amb el programa d'auditories que es realitza anualment, supervisant 10 centres per any.</p> <p>Es dissenyarà un programa anual d'actualització de gestió econòmica adreçat a les secretaries dels centres educatius públics de Barcelona. Un programa que anirà paral·lel en la seva planificació als fets més rellevants en el cicle anual de gestió econòmica d'un centre: elaboració del pressupost, aprovació, formalització, ajuts de menjador, modificacions pressupostàries, generació d'ingressos, contractació serveis de menjador/neteja, contractes menors, col·laboracions professionals, convenis de col·laboració, liquidació, formalització liquidació.</p>

<p>4. El CEB hauria de regular les col·laboracions docents realitzades per professors aliens als centres i les activitats no reglades en què participi el personal dels centres docents.</p>	<p>La instrucció 2/2015 de Instrucció 2/2015, per a la tramitació de col·laboracions en l'àmbit del Departament d'Ensenyament segons la qual es regula, la participació de persones a qui s'encarrega, de forma puntual, la realització diverses col·laboracions. Es tracta de col·laboracions amb caràcter no permanent ni habitual, que es defineixen sota el concepte d'assistència al capítol V del Decret 138/2008, de 8 de juliol, d'indemnitzacions per raó del servei.</p> <p>En altres supòsits es tracta d'activitats que pot desenvolupar el personal que presta serveis a l'Administració de la Generalitat, amb l'autorització prèvia de la compatibilitat amb l'activitat principal que desenvolupa, atès que han estat declarades d'interès públic a efectes del règim d'incompatibilitats previst a la Llei 21/1987, de 26 de novembre, d'incompatibilitats del personal al servei de l'Administració de la Generalitat.</p> <p>D'altra banda, aquest tipus de col·laboracions es poden encarregar també a professionals o empreses externes, sense cap vincle amb l'Administració de la Generalitat.</p> <p>Atesa la diversitat de col·laboracions que es poden plantejar en l'àmbit del Departament, i per agilitar-ne la tramitació i millorar-ne la seguretat, es recull la normativa aplicable i les limitacions que es poden donar en cada un dels supòsits de col·laboracions.</p> <p>Es revisarà la casuística detectada a l'informe de la Sindicatura de Comptes per tal d'analitzar la naturalesa de la problemàtica, és a dir, si el problema és regulatori o d'aplicació de la normativa existent. En el primer cas, proposarem una millora regulatòria, en el segon cas, millorarem la comunicació de forma regular recordant les responsabilitats de les direccions en l'aplicació de la normativa i incorporarem a les auditories anuals un apartat específic relatiu a aquest tipus de contractació.</p>
--	--

<p>5. En l'àmbit de la contractació caldria potenciar el suport als centres mitjançant, entre d'altres, l'ús dels acords marc per a la contractació de determinats béns i serveis. Aquest mecanisme permetria la simplificació dels procediments de licitació dels centres adherits i els aportaria seguretat jurídica. En el cas dels centres de titularitat municipal, el CEB hi hauria de formalitzar els acords marc i en el cas dels centres de titularitat del Departament el CEB hauria de promoure la seva adhesió als acords marcs de la Comissió Central de Subministraments de la Generalitat de Catalunya o als acords marc que el Departament formalitzi.</p>	<p>Durant els darrers exercicis s'han produït important canvis en els processos de contractació administrativa públics, per una banda, l'aprovació de la nova llei de contractes del servei públic, i per l'altre, les transformacions en l'aplicació de sistemes d'informació en la gestió administrativa de la contractació, aquests canvis han impactat en la gestió ordinària dels centres que, com s'ha pogut constatar, no disposen de personal especialitzat en aquesta matèria. Aquests fets ens han empès a reforçar l'assessorament i suport als centres, estandarditzar els processos de contractació (links) i aconseguir accés dels centre a la plataforma de contractació de la Generalitat de Catalunya. Impulsarem l'ús dels acords marc per a la contractació de serveis, especialment per als àmbits de manteniment, neteja i manteniment dels centres, i la formació en l'àmbit de la contractació menor, revisant l'estandardització del procés i el coneixement per part dels responsables dels centres. En aquest sentit si que es troben estandaritzada la compra de material informàtic, telefonia i de reprografia a través de CTTI així com una compra centralitzada a través de la CCS dels subministres d'electricitat i gas.</p>
<p>6. Seria convenient que el CEB negociés amb les entitats bancàries condicions aplicables a tots els centres per reduir les comissions i facilitar-los la gestió. També hauria de regular la utilització de targetes de crèdit pels centres.</p>	<p>El Departament i CaixaBank van signar, el 18 d'octubre de 2010, un conveni per a promoure l'ús de les noves tecnologies en la gestió administrativa i financera dels centres i serveis educatius, modificat posteriorment dues vegades, el 10 d'abril de 2015 (addenda) i el 14 de juny de 2017 (addenda). Aquest conveni inclou les següents operacions:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Compte Corrent a la Vista • Línia oberta • Gestió de cobrament de rebuts domiciliats

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Gestió de cobrament de rebuts no domiciliats</i> • <i>Gestió de pagaments</i> • <i>Resta d'operatives</i> • <i>Targeta de crèdit a nom de l'escola</i> • <i>Targeta de prepagament</i> • <i>Terminals de punt de venda (TPV)</i> <p><i>L'accés i sol·licitud d'adhesió es fa a través del portal de centres.</i></p> <p><i>Obrirem una ronda de negociacions amb altres entitats financeres per cercar millores en les condicions establertes actualment pel departament amb l'entitat financera CaixaBank.</i></p>
--	---

Barcelona, 26 de febrer de 2021

Carles Arias Casals

Director de Recursos Corporatius

4.2. TRACTAMENT DE LES AL·LEGACIONS

Les al·legacions formulades han estat analitzades i valorades per la Sindicatura de Comptes. El text del projecte d'informe no s'ha modificat perquè s'entén que les al·legacions són explicacions que confirmen la situació descrita inicialment o perquè no es comparteixen els judicis que s'hi exposen.

APROVACIÓ DE L'INFORME

Certifico que el 9 de març del 2021, reunit telemàticament el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, Jaume Amat i Reyero, amb l'assistència dels síndics Jordi Pons i Novell, Miquel Salazar Canalda, Joan-Ignasi Puigdollers i Noblom i Emma Balseiro Carreiras, actuant-hi com a secretari el secretari general de la Sindicatura, Manel Rodríguez Tió, i com a ponent el síndic Jordi Pons i Novell, amb deliberació prèvia s'acorda

aprovar l'informe de fiscalització 2/2021, relatiu al Consorci d'Educació de Barcelona, gestió econòmica dels centres docents públics, exercici 2018.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquesta certificació, amb el vistiplau del síndic major.

El secretari general

Vist i plau,

El síndic major

